

ٲولونه : سهيل احمد «صفدرى»

ماخذونه : حيرانونكى معلومات | محمد الرسول حمزه او ع لٲون
فسيوك پاني

د چاپ كال : 7\2021

ٲوكي او جالب معلومات

طبي او حيرانونكى معلومات سره له مزاحيه ٲوكو

Ketabton.com

ډالی

خپلو والدينو ته چې زه يې زده کړي ته وهڅولم او
همدارنگه خپلو استادانوته چې ماته يې د زده کړي
روحیه راکړه

د کتاب نوم: _____ توکي او جالب معلومات
د کتاب موضوع: _____ جالب معلومات مزاحیه او عبرتناکي قیصی
د معلوماتو ټولونکي: _____ سهیل احمد « صفدری »
ماخذونه: _____ حیرانونکي معلومات ع لټون او محمد الرسول حمزه
فیسبوک پاڼي

سريزه

بسم الله الرحمن الرحيم ط

له ډيره پخوا ما غوښتل يوه داسي ټولگه تاليف کړم چې نړی حيرانه کړم له معلوماتو ټولولو سره مي زياته علاقه وه نو دغه کتاب په ليکلو مي لاس پوري کړ او زيات شمير معلومات مي پکي ځای پر ځای کړل دغه کتاب کي تقريباً ۷۰ او زيات له دي عنوانونه موجود دي په دي کتاب کي داسي حيرانونکي معلومات شته چې د انسان له ذهن يی نه مني مگر حقيقت وي او ځيني داسي پوختني چې په اړه به يي ډيرو کمو خلکو ته معلومات وي لکه : هغه کوم حيوان دي چې نه بچي اچوي او نه هگی مگر نسل يي تر اوسه پاتي دي د اکثر خلکو له زيات فکر وروسته به يي جواب وي کيداي شي يو نارينه حيوان وي مگر دا کچر دی چی د آس او خر گډ نسل دي او ځيني داسي توکي چې د انسان د خندولو لپاره ليکل شوي ترڅو د کتاب په لوستلو ستري نه شی کتاب ډير جالب دي داسي کتاب چې په لوستلو کي د خدا سر بيره د انسان د حيرانتيا سبب گرځي په دغه ځيني عبرتناکي قيصي هم شته چې د عبرت لپاره بايد ولوستل شي ترڅو بايد يو انسان تري عبرت واخلي او ځيني طبي معلومات چې په اړه اکثره خلکو ته معلومات نشته د کتاب په لوستلو کي ډيره عجله مه کوئ په آرام يي ولولئ او خوند تري واخلي داسي زيات شمير کتابونه چاپ شوي مگر دا کتاب له ټولو نه په مختلفه او نوي بڼه ليکل شوي دا کتاب په ساده او روانه پښتو ژبه ليکل شوي تر څو يو ماشوم هم وکولاي شي تري گټه واخلي دا کتاب ولولئ او خوند تري واخلي

مننه

وسلام

سهيل احمد «صفدری»

آيا زحل سياره پیژنی ؟

د شمسي نظام شپږمه او د تن و توش له لحاظه دوهمه سياره ده . دا سياره زرد رنگ او د سست سرعت لپاره د پخوانی زمانی څخه مشهور پاته شوي ده . دا سياره د بنياست له لحاظه په معلوم کائنات کي شاید په لومړي نمبر کي وی . د دوربين - څخه دده د رنګه خالی په کتولو سره ډېر خوند کوي . دغه بڼکلی هالو دده زرد جسم په آغوش کي اخیستو سره دده حسن يي ډبل کړی دی . دا سياره له مشتري څخه ډېره کوچني ده . دده ټوله استوائی قطر ۱۲۵۳۶ کلومتر (۷۴۵۵۲ ميله) او قطبي قطر ۱۰۷۹۸۲ کلومتر (۶۷۰۹۷ ميله) دی ، دا هم مشتري په څير په قطبينو مېنښتی ده . د لمر په شاوخوا د يو څرخ د ځمکي په ۲۹،۴۵۸ کلونو کي پوره کوي ، مگر د خپل محور په شاوخوا ۱۰ ساعته او ۳۹ دقيقو کي څرخيږي . دا وقفه دده خط استوا د حرکت ده مگر د خط استوا په شاوخوا د وقفه کم ده يعنې دده محوری حرکت د خط استوا په نسبت په نورو برخو کي زیات دی . ددغه لامل ځمکه خو کلکه او جامد ده نو په دغه خاطر محوری حرکت يي هر ځای يو رقم دی مگر د زحل سطحه کلکه او جامده نه ده نو په دغه خاطر دده سرعت هر ځای يو رقم نه دی . د لمر څخه دده فاصله ۱،۴ بيلونه کلومتره ده (۱،۴۲۶،۶۶۶،۰۰۰) . ددی حجم د ځمکي د حجم ۷۱۴ برخه ده . مگر د کثافت د کم کيدو له امله دده وزن د ځمکي د وزن يوازي ۹۵ واری دی . ددی مجموعی کثافت اضافی د اوبو څخه لا کم دی او د ځمکي کثافت اضافی دا يوازي ۸۷ ، ۱۲ برخه ده . بس د زحل څخه کوم ټوټه که پری کول شي او اوبو ته واچول شي نو هغه به او بازي وکړی . د خپل مدار سره دده محور ۲۶،۷۵ درجی زاويه جوړوي ، په دغه معامله کي دا خو تقريباً د ځمکي په څير دی ، مگر دده خپل مدار هم تقريباً د دایره البروج سره نیمه نیمه درجه زاويه جوړوي . د زحل د سطحی په قطبينو باندی د شیانو وزن د ځمکي په مقابل کي اووه فیصده پورته بڼي . تر اوسه پوري دده ۱۹ سپوږمی يي په يقيني توگه رسيدلی دي . په دغه کي د فوبيا په نوم سپوږمی ډېر مشهوره ده د کوم جسامت چي د يو غټ شهاب ثاقب غونډی دی او بل د تیتان په نوم سپوږمی هم شهرت لری د کوم قطر چي د ځمکي د سپوږمی د قطر ۱،۸۷ برخه يعنې په تقريبی توگه دومره ده . تیتان د زحل په شاوخوا په ۱۶ ورځو کي يو څرخ مکمل کوي او د ماهرينو په نزد دده فضائی حالت د ځمکي د ابتدائی فضائی حالت سره مشابهت ساتي . البته د لمر څخه د زیاتی فاصلي له امله دده د حرارت درجه ډېره کمه وي . دغه وخت دده د سطحی د حرارت درجه ۱۳۹- سانتیکريډ ده او دده د فضا فشار د ځمکي د فضا له فشار څخه تقريباً ۶۰ فیصده زیات دی . د خپل قدرتی بڼکلا له وجهي زحل ته د معلوم کائنات تر اوسه پوري يو شهزاده ويل کيدای شي . دده هالو دده په جسم کوم حسن پاشلی دی په دوربين باندی په ليدو سره معلومیږي . دا هغه وخت ډېر بڼکلی بڼکاري چي زحل د طياری د په هوا کيدو د ابتدا په څير حرکت وکړی . په دغه وخت دده د هالونو د رنگونو خلا سترگی ډېري اوبه کوي . زحل چي د خپل مدار سره تقريباً ۲۷ درجی زاويه جوړوي په همدغه خاطر

په خپل ۳۰ کلن دور يا دوره کي تقريباً ۱۵ کاله دده د هالونو کم ویش پورتنی برخه په نظر راځي او بيا ۱۵ کاله دده زیرین يا لاندنی برخه . په منځ کي دوه واری داسي وخت راځي چي زموږ لپاره د زحل استوا بالکل مستقیم وي . په دغه وخت دا هالوگاني یوازي یو وار د یو خط په څیر په نظر به راشي . دده څلور نور هالوگاني هم دریافت شوي دي نو په دغه خاطر د دوي ټوله تعداد اووه دی . لکه څرنګه په دغه نوي څلورو کي رڼا ډېر کمه وي نو په دغه خاطر ځمکي څخه په نظر نه راځي. تر ټولو نږدې هاله د زحل دوریځو وروسته دده له مرکز څخه ۶۶۷۱۱ کلومتر په فاصله کي شروع کيږي ، نو دغه رقم له مرکز څخه هاله ج ۷۴۵۲۰ کلومتر ، هاله ۹۱۹۵۳ کلومتر ، هاله الف ۱۱۸۳۹۷ کلومتر ، هاله دال ۱۴۰۰۳۳ کلومتره ، هاله ز ۱۷۰۰۸۳ کلومتره او هاله ه ۲۹۴۴۹۰ کلومتر له فاصلي څخه شروع کيږي . په دغه کي صاف معلومیږي چي د نومانو ترتیب یي د مرکز څخه د فاصلو په بنیاد نه بلکه د دوي په دریافت کیدو باندی اینودل شوي . د بعضي هالو تر منځ خلاء ده په دغه کي د شینتي فرقانی پتی (ا ، ب هالونو تر منځ او د دوي فرقانی پتی) ابي هالوگانو تر منځ زیات واضح دی) که ددغه هالوگانو هغه عکسو ته وکتل شي کوم چي له نږدې څخه اخیستل شوي وي نو دوي په اووه هالوگانو کي محدود کول به مشکل شي ولي چي دا لاتعداده هالوگاني دي البته په اووه هالوگانو کي د دوي پند تقسیم دی . که تاسو په گوگل کي وګوری نو ددغه هالوگاني محدود بنودل شوي دي او ددغه علاوه په دغه کي د زحل د پنځه سپوږميو مدارونه هم بنودل شوي دي . ددغه هالوگانو جوړښت ساینسپوهان یي تر یوڅه وخته پریشانه کړي د ډاپلر شفت له طریقې څخه کله چي ددغه هالوگاني په خاص سمت یا لوري کي سرعت معلوم کړل شو نو معلومه شوه چي دغه هالوگاني د زحل سره په کلکه توګه تړل شوي نه دي بلکه د کیپلر قانون په مطابق کوم چي دباندی هالوگاني دي د دوي سرعت دي

د نړی تر ټولو چټل سړی

د نړی تر ټولو چټل سړي ساکل ډیوی نومیږي، 63 کاله عمر او د هندوستان هیواد اوسیدونکي دي. ساکل له 1979 میلادي کال راهیسي چي تقریباً 42 کاله کيږي، خپل وینستان یي نه دي پرې کړي، او نه یي هم وینځلي دي، چي اوس یي د وینستانو اوږدوالي تر 2 مترو پورې رسپړي. نجس وايي: چي وینسته د الله تعالی له لوري یو لوي نعمت دي، او نوموړي ادعا هم کوي چي یو ښه سړی ماته په خوب کي ویلي دي، چي وینستان مه کموه، نو ځکه دي واي چي زه د هغه ښه سړی لارښوونه له خوب لیدلو راهیسي تعقیبوم او پرې عمل کوم.

ویتامین بی دوه (Vitamin B2) Riboflavin

په اوبو کی منحل ویتامین دی چې د کیمیا دنظره **Hetro Cyclic** دي چې د **Ribitl** سره وصل دي رابیو فلاوین یوه رنگه صباع دی د حرارت په مقابل کې نسبت مقاوم دي ولی که زیات د شعاع سره مخامخ شي د منځه ځی رابیو فلاوین د نباتاتو او د مایکرو اورگانیز مونو د حیوانی منابعو څخه ترکیب کیږی اود کیمیاوی تعامل په نتیجه کې د خمیرمایې څخه په لاس راځی اوپه **Oxidative** عمل کی داخلیری دا ماده لمړی د زیر انزایم په نوم یاده شو اوپه کال 1938 عسیوی کال د امریکا د طبی اتحادی دواسازی اود کیمیا د کونسل لخوا د **Rib Flavin** په نوم یاد شو رابیو فلاوین په کولمو کی جذب کیږی هغه انزایم چې د رابیو فلاوین په تعامل کی برخه اخلی د **fluavokinas** په نوم یادیری .

د #رابیو فلاوین وظایف :

په حجروی تنفس کی رول لری

د نیساین د استقلاب لپاره ضروری دی

د غذاواتو وظایف تقوی کوی

د سترگو د حجراتو لپاره ضروری دی

منابع :

شیدی , غوښه په عضوي انساجو کی لکه کبد , پښتورگی په زړه کی ماهیانو , سبزیجاتو کی اوپه حبوباتو کی اود غنمو په اوږو کی زیات اندازه پیدا کیږی .د رابیو فلاوین فقدان (کموالی په صورت کی) د نمو وروستوالی یا تنقینص په سترگو کی تغیرات لکه د منظمی التهاب اود **Caturuct** (روړندوالی) د لمر په مقابل کی حساسیت د سترگو تخریش او سوزش د سترگو وچوالی او سوروالی د خولی په جوف او شونډو کی افات را پیدا کوی د ژبی سوروالی همدارنگه د پزی او عورونو افتونه را پیدا کیږی او کمخونی یا **anemia** منځته راوړی او جلدی افتونه هم منځته راوړی .

ورځنی احتیاج :

د کاهلانو لپاره 18_25 mg پوری دی

په لاندی حالتو کی ددی ویتامین ضرورت زیاتیری

1 __ د شکرې په ناروغانو کی

2 __ هغه ناروغان چی محدود غذایی رژیم اخلی

3__ کله چی د رابو فلاوین اطراح زیات شی د عضویت څخه

#طبیعی درمل_انگور_وپیژنی!

دا میوه د ویتامین A ، B ، C ، E او معدنیاتو لکه کلسیم، فاسفورس ، اوسپنه ، پوتاشیم ، منگنیزیم ، کلورین ، آئوډین او سیلیکان څخه ډکه ده. انگور ډیره اوبه لري چې د ماشوم هایدريد اوبو رسونې کې مرسته کوي او هم دکولمو حرکتونو تنظیم کولو کې هم مرسته کوي. د انگورو په اړه حیرانونکي خبره دا ده چې دا انفلاسیون ضد دي او له همدې امله دالرجي نښې کموي لکه ډېزي الرجي (زکام) لپاره زیات گټور ده. انگور دپښتورگو تیرو (ډېرو) خطر کموي. انگور په کلسیم کې بډایه دي، کلسیم د ماشوم غاښونو او هډوکو د ودې لپاره اړین دي.

د نړي ترټولو کوچنی کیمره

د نړی تر ټولو کوچنی کیمره د نیکن کمپنی لخوا جوړه شوه، دا کیمره یوازي 11 گرامه وزن لري. او په پوره توگه د ویديو اخیستلو وړتیا لري، او ددې کیمري بټري تر 30 دقیقو پوري چارج ساتلی شي!

د ثبوت لپاره د ع لټون فیسبوک پاڼه وگورئ

په سمندر کې روښانه ستوري؛

د مالديپ هېواد «Vaadhoo» ټاپو یو ډېر ښکلی او ځلېدونکی ټاپو دی، ددې ټاپو په ساحل (د سمندر په غاړه) د شپې له خوا په اوبو کې په طبیعي ډول ډېري حیرانوونکي او ښکلي رڼاگانې لیدل کېږي، لکه په آسمان کې چې ستوري وي، دا یو ډېره ښایسته منظره جوړوي. دا سمندر داسې معلومېږي لکه په میلیونو کوچني ستوري چې په اوبو کې دننه رڼاگانې کوي. تر اوسه ساینسپوهان دې پېښې ته کوم منلی ځواب نلري. دا سمندر دنړی له وینسونکو ځایونو بلل کېږي. مالديپ یو ډېر ښکلی اسلامي هېواد دی، او سل سلنه وگړي یې مسلمانان دي.

د گوگل کمپنی په اړه

که چیرې د گوگل کمپنی یو کار کونکي مړ سی نو بیا به هم د هغه کور ته د هغه نیم معاش تر 10 کالو پوری ورکول کېږي او د هغه کوچنیانو ته تر نولس کلنی پوری هره میاشت

\$1000 ورکول کيږي. گوگل نو هغه کمپني ده چی کارکونکی یی د پوهنتون د ماستری یا پی ایچ ډی اسنادو پر اساس نه نیسی بلکی د هغوی د استعداد پر اساس یی نیسی.

د غوماشي ډېر حيرانوونکی جوړښت؛

"غوماشي" بنايي انسانان يې ډېر کمزوری مخلوق وگڼي، خو داسې نه ده، غوماشي ډېر پېچلی جوړښت او زيات کمالونه لري. سترگي: که غوماشه تر مايکروسکوپ لاندې ونيول شي او له خپلې اندازې [۴۰۰] ځله غټه کرل شي، نو به وليدل شي، چې د غوماشي په سر کې [۱۰۰] سترگي وجود لري، هره سترگه يې دانسان د سترگو په څېر فعاليت کوي او همداسې جوړښت لري، خو انسان په خپل سر کې يوازې دوي سترگي لري. زړونه: غوماشه درې زړونه لري، يو يې مرکزي زړه دی، چې په سينه کې يې پروت دی، دويم او دريم زړونه يې په وزرونو کې پراته دي، هر زړه يې بېلا بېلي چاري ترسره کوي. همداراز غوماشي په هر طرف کې درې وزرونه لري. خوله: غوماشي په خپله خوله کې [۴۸] غاښونه لري. همداراز غوماشه په خپله مېنوکه کې [۶] چرې لري، څلور يې د انسان بدن ته ور ننوزي او دوي چرې بيا يو نل غونډې شکل جوړي او وينه ور ځيني کښوي. نشه_کول: غوماشه په خپل نس کې يو ډول نيولي رنگه مواد لري، چې کله انسان چيچي نو لومړی يې د څو ثانيو لپاره نشه کړي، ددې لپاره مړ يې نکړي، انسان هغه وخت خور احساسوي چې کله يې غوماشه وخوري او ورڅخه ولاړه شي. وينه: غوماشه په خپل نس کې يو ډول مواد لري، هغه وينه چې ډېره خټه وي، نو لومړی هغه مواد ور خوشي کړي، کله چې وينه نرۍ شي، نو بيا يې ورڅخه وزبېښي. همدارنگه غوماشي په خپل بدن کې يو لابراتواري سيستم لري، هغه د ويني معلومات ورته کوي، صفا او خوره وينه ورته بښي او بيا يې زبېښي، ځکه غوماشي هر ډول وينه زبېښي. وړانگي: دغوماشي په بدن کې د حرارتي وړانگو داسې سيستم شته چې که هر څومره تياره وي، د انسان پوستکی ورته په بنفشي رنگ اړوي، چې له دې رنگ څخه غوماشي ته د انسان بدن ډېر بڼه معلومېږي، داسې وړانگې دي، چې انساني پوځي ځواکونه يې د څراغونو په شکل د شپنيو عملياتو لپاره کاروي، هغه چې په توره شپه کې هر څه ورته معلومېږي، غوماشي هم همداسې څراغونه لري. بويول: غوماشي د بويولو داسې ځواکمن حس لري، چې تر [۶۰] متره وړاندې د انسان د خولو بوی حس کوي

د سترگو شاوخوا تور داغونه لاملونه

(1) // لږ خوب کول (2) // د وینې کمښت (بې وینه کیدل) (3) // نامناسبه تغذیه (ناسم شیانو خورل) (4) // د پښتورگو ستونزې (پښتورگو ناروغي) (5) // د ویتامینونو نشتوالی (6) // په ناپاکو اوبو لمبیدل یا اودس پری کول (7) // ستریس یا خپگان (8) // د میراث عوامل (له پلارونه او کورنۍ څخه پاته ناروغ) (9) // د هوا ککړتیا (10) // د پوتکي ستونزه

د هګي حیرانونکي ګټي

په نړۍ کې به ډیر کمي داسي غذاګانې وی چې د هګي هومره ګټي دی ولري هسی هم د هګيو بی شمیره ګټي دی خو له دی څخه پنځه مهمی ګټي یی په لاندې ډول دي چې له همدې کبله ورته سوپر فود وايي د سترگو لپاره تر ټولو ګټور مواد په هګي کې شته چی د **Lutein** او رکیستین کیراتیناید نومیږی دا دواړه اجزای د بل هر غذا څخه زیات په هګي کې په آسانی سره موندل کیږی نو په دی خاطر ویلي شو هغه کسان چی په ورځني ژوند کې روزانه هګي خوری د سترگو د کترکت «کمزوري» په ناروغۍ نه اخته کیږي ګټور کولیسترول : په یوه هګي کې تقریباً ۲۱۲ ملی ګرامه کولیسترول موجود وي خو له نیکمرغه دغه کولیسترول یو ډول ګټور کولیسترول دی او په وینه کې مضر کولیسترول زیاتیدو ته نه پریږدی زړه د ناروغیو څخه د ژغورلو لپاره هګي ګټور دی په هګي کې شته کولیسترو د **HDL** له نوعی څخه دی کوم چې د صحت لپاره زیانمن ندی پدی وجه د زړه او نورو ناروغیو خطر ه کموي هګي د پروټین زیرمه ده په یوه هګي کې تقریباً ۶ ګرامه د لوړي کچي پروټین شته او د انسان د ضرورت وړ ټول ۹ واړه امینو اسیدونه هم پکې شته پروټین د انسان په وده کې له اړینو عناصرو څخه شمیرل کیږي چې په ځانګړي ډول د ودی په حال کې ماشومانو ته ډیر ګټور دی د کولین بهترینه زیرمه په هګي کې ده د یوی هګي ژیر تقریباً ۳۰۰ مایکروګرامه **Choline** لری دغه کولین د دماغو، عصبی سیستم او د ویني دوران په غوره ساتنه کې مهم رول لري د هګي پورتنی ګټي په یو وخت په نورو غذاګانو کې په ډیره مشکله سره پیدا کیږي نو پدی خاطر ویلي شو د هګي ورځيني استعمال د ښه صحت ضمانت کوي.

د نن نړۍ تر ټولو ظالم انسان وپیژنی

Brendan Greene میلیارډونو ځوانانو ذهني قاتل دی، دا په 21 مې پېړۍ د ځوان نسل لپاره تر ټولو ظالم انسان دی. نوموړي ځوان نسل له لویې تباهی سره مخ کړ، هغه تباهي چې له منځه وړل یې ناممکن دي. (**Brendan Greene**) 37 کلن دی. نوموړي د لومړي ځل لپاره د (**PUB.G**) ګیم اختراع کړ. ښاغلي ګریني د نړۍ هر ځوان ته ذهني او رواني ناروغي پیدا کړه، ددې سره یې د ځوانانو درس، اقتصاد او وخت ته سخته ضربه ورکړه، او ټول یې ور څخه

لوبت کرل. پر (POB.G) گېم په نړۍ کې هر کال بېخايه ترېليونه ډالر مصرفيږي. همدارنگه نوموړي گېم افغانستان کې هم په پراخه توگه مينه وال پيدا کړي، يوازي په 2020 کال کې پر پاچي (PUB.G) گېم په افغانستان کې 16 ميليارده افغانۍ مصرف شوي دي.

د گنيو د اوبو له گټو خبر يې؟

د گنيو اوبه ډير قوي غذايي مواد لري، چې د بدن مقاومت د ډيرو خطرناکو نارغيو پر وړاندې زياتوي او د مرض پر خلاف د انسان په بدن کې د ډال رول لوبوي. دلته مو د گنيو د اوبو څو مهمو گټو سره آشنا کوو د گنيو اوبه د ستوني د خارښت، زکام او د نيمه سر درد لپاره يو ډير مؤثر کورنۍ علاج گڼل کيږي. د زيري د ناروغۍ لپاره د گنيو اوبه تر کومه اکسر کمې مه گڼئ؛ ځکه چې د گنيو اوبه په بدن کې د گلوکوز سطحه نورمال حد ته رسوي او د ناروغ په ژر رغېدو کې مهم رول لوبوي په تبه اخته ناروغانو ته د ډاکټر لخوا د گنيو د اوبو د استعمال مشوره ورکول کيږي. گني د سکروس په نامه خواړه مواد لري، چې د ټپونو ژر رغېدو کې د پام وړ مرسته کوي د گنيو اوبه په تناسلي آله کې د سوي تر ټولو غوره او طبيعي علاج دی. د گنيو اوبه په بدن کې د کوليسټرول د زياتېدو مخه نيسي او په دې توگه د زړه د ناروغۍ خطر تر ډيره بريده کموي. په گنيو کې د الکولي په نامه ماده موجوده ده، چې دغه ماده انسان د غدي او سيني له سرطانه ژغوري. گني د زيات مقدار کلسيم او فاسفورس د لرلو په خاطر هډوکي تقويه کوي. مختلفو څيړنو ښودلې ده، چې د گنيو اوبه ځيگر او گردې په طبيعي توگه صفا او د فعاليت کچه يې لوړوي. له گنيو څخه لاسته راغلي گره د اوسپني غوره منبع ده.

د غاښو د درد اسانه درملنه

په درې ژبه کې يو مثل دی وايي: درد دندان کندن. مگر دا سمه نده د غاښو درد علاج لپاره ساده اسانه او کم مصرفه طبيعي او روايتي علاجونه شته چې ځيني يې دلته لوستلای شئ! اوگه: د چټک تاثير لرونکي نبات دی يوه دانه د غاښ د درد په وخت خوله کې میده کړئ تر څو اوبه يې بيمار غاښ ته ورسيري تاثير يې وگورئ که مثبت نه وه نو ژر يې بهر وغورځوئ ترش ليمو: د ليمو اوبه د مالوچ په وسيله درد لرونکي غاښ باندې واچوئ ليمو چې د ويتامين سي لرونکي دی کولای شي د غاښ درد کنټرول کړي. نعنا: تازه او يا هم وچه نعنا را واخلي په درې گيلاسه اوبو کې جوش کړئ وروسته يې د نيم ساعت لپاره درې گيلاسو کې واچو چې يو څه ترمي شوي نو بيا هر گيلاس د ۳۰ ثانيو لپاره غرغره کړئ. په همدې ډول سره تور چای هم د غاښو درد لپاره کارولای شئ. مالگه: په يو گيلاس جوش اوبو کې يوه قاشوغه مالگه واچوئ نيم ساعت وروسته يې د ثانيو لپاره غرغره کړئ. زنجفيل: که تازه زنجفيل مو درلود نو څو څاڅکي اوبه يې د مالوچ پوسيله غاښ باندې کيږدئ، که تازه زنجفيل مو نه

درلوده د وچ زنجبیل څخه د نعنا په شان چې طریقه پورته ذکر شوي گټه واخلئ. د تازه زنجبیل اوبه لږ زیات وخت ته ضرورت لري چې د غاښ درد کنټرول کړي. یخ: څو ټوټي یخ په یو پلاستيکي خلپه کې د اوبو د ضایع کیدو په خاطر واچوئ وروسته یې په یوه تکه کې ونغاړئ او پر بیمار غاښ مو د پنځلسو دقیقو لپاره ونیسئ د غاښ درد به مو آرام شي. کنډ: د میوو لرونکو ونو کنډ یعنې زاوله د یوې قاشوغې په اندازه یو گیلایس اوبو کې جوش کړئ له ۳۰ دقیقو وروسته یې پنځه یا شپږ ځله غرغره کړئ د غاښو درد آراموي. د لونگ غوري: دوه څاڅکي د لونگ غوري په یوه مالوچ باندې واچوئ د نیم ساعت او یا هم لږ زیات وخت لپاره یې پر درد لرونکي غاښ کیردئ که فرض مثال غوري یې موجود نه وي نو یوه دانه لونگ را واخلئ خوله کې یې په غاښونو باندې بڼه میده کړئ بیا یې د بیمار غاښ لورې ته ورنږدې کړئ ترڅو درد یې آرام شي. پیاز: لومړی د پیاز پوتکی لري بیا یې اوبه وباسئ یو یا دوه څاڅکي اوبه یې د مالوچ پواسطه پر هغه غاښ کیردئ چې درد کوي، له پنځلسو دقیقو ترنیم ساعت پورې درد آراموي او خپله پیاز هم کارولای شئ.

دشپي لخوا په رڼا کې خوب کول دماغ ته نقصان رسوي!

خوب د الله جل جلاله يو له بي مثله نعمتونو څخه دی او الله جل جلاله فرمایي؛ "خوب ستاسو لپاره ارام او سکون دی" داچې اوس خوب په رڼا کې ښه دی او که په تیاره کې؟، ساینس پوهانو پرې څیړنه کړې، ساینس پوهان په دې اند دي چې په رڼا کې خوب و دماغو ته نقصان رسوي د (سوسایټي فارنیوروساینسز) په کلني غونډه کې یو لوی نظر دا ورکول شو چې هغه کسان چې په رڼا کې خوب کوي په هغوي کې روحی تکلیف (Tensio, Depression)

اوفشار زیات دی، اونښي ښانې ئې له ورايه معلومیږي، او هغه کسان چې د اتو ساعتونو لپاره په تارېکه کې خوب کوي، په دې کسانو کې هیڅ د روحی تکلیف او فشار ښي ښانې نه معلومیږي. دانسان دماغ په رڼا او په تیاره کې مختلف هارمونونه پیداکوي، هغه هارمونونه چې په رڼا کې پیداکوي هغه تر هغو هارمونونو چې په تیاره کې ئې پیداکوي ډېرگټور دي. اوبله دا چې په تیاره کې د خوب حرکت (Cycles) ډېرښه وی نسبت رڼا ته، او په رڼا کې سترگې داسې اشارې ماغو ته لیری چې دماغ پوره ارام ته نه پریژدي. داخبره په (بیهیویرل برېن رېسرچ) څیړنیزه جرېدي کې نشرشويدي

د شاتو مچې په اړه خوندور معلومات

د شاتو مچې تقریباً تر ۴۰ ورځو (له ۵ تر ۶ اونيو) ژوندی وي، په دغه موده کې د شاتو مچې تقریباً په ۲۰۰۰ گلانو راگرځي، د دې لپاره چې تقریباً ۷ گرامه شات تیار کړي شي چې اندازاً له یوې کاشوغي سره برابر دي. مونږ یې د یوې کاشوغي په توگه استعمال کړئ او نوش جان یې کړئ. خو حقیقت دا دی چې دغې د شاتو مچې انسان ته د یوې کاشوغي شاتو د تیارولو لپاره خپل ټول ژوند قربان کړ. که تاسې د خپل رب نعمتونه وشمېرئ نو نشئ یې شمارلی.

چین درستی نړۍ ته وړیا انټرنیټ ورکوي

مور او تاسې خو چې ډېر زور ووهو نو یوازې څو جې بي انټرنیټ په سلگونو افغانیو واخلو او هغه هم راڅخه کمپنی غلا کړي، خو نوی خبر دا دی چې یوې چینایي کمپنی تابع نیولي چې در ټولي نړۍ ته به وړیا انټرنیټ ورکوي. د لنک شیور نیټورک په نامه یوه چینایي کمپنی وایي، دوی به تر دوه زره شپږ ویشتم کال پورې فضا ته دوه سوه او دوه اويا ستیلايتونه ولېږي چې ټوله نړۍ به یې محاصره کړې وي. دغه ستیلايتونه به نړۍ ته انټرنیټ ورکوي، هغه هم په بشپړه توگه وړیا. په 2018 د دغې کمپنی لومړنی ستیلايت فضا ته ولېږل شو، په دوه زره شلم کې لس نور ستیلايتونه ولېږل شول او تر دوه زره او شپږ ویشتم پورې به دوه سوه او

دوه اويا ستلايتونو په فضا کې د ځمکې پر مدار وچورلي. دغه کمپنۍ وايي، دا مهال په نړۍ کې څلور ميليارده انسانان انټرنیټ نه لري، خو دوی چې بريالي شي، بيا به داسې څوک په نړۍ کې نه وي چې موبایل ولري او انټرنیټ پکې نه وي. اوس چې کوم کسان د **driod vpn** کوم انټرنټ کاروي دا همغه ستلايټ مگر دا اوس د چين په شا او خوا کې کار کوي او په افغانستان کې هم ځکه افغانستان د چين سره پوله لري

تاسو پوهیږئ!

سامسنګ (**Samsung**) کمپنۍ پخوا ماهيان او سبزيجات خرڅول. وروسته د 1971 څخه يې بيا برقي شيان خرڅول پيل کړه، او اوس ددې کمپنۍ موبایلونه چې ډیر خلگ يې خوښه وي

انسان ارزښت

که هر انسان د خپل بدن هر غړی خرڅ کړي، نو ددې ټولو غړو په خرڅولو سره به \$ 45 ميليون ډالره به وگټي. (يعني د هر انسان د بدن د غړو ارزښت \$45 ډالره دی)

د هلمند د باسټن ښارگوټي په اړه جالب معلومات؛

د باسټن کمپ (**Bastion copm**) په لومړي ځل پر افغانستان د امریکا له برید وروسته په افغانستان کې د جگړې لپاره د برطانيا هېواد له خوا په **2006** کال د هلمند په يوه لويه دښته کې د **57** تنه عسکرو او يو څو څپمو سره يې په جوړول پيل وشو، چې وروسته د برطانيا د "ريډينگ" ښارگوټي په څېر په يوه لوی داخلي ښار بدله شوه، دا لويه اډه له دويمې نړيوالې جگړې وروسته د برطانيا تر ټولو لويه اډه وه. دغه لوی ښارگوټي (اډې) درې برخې درلودې، **9500** برطانوي سرتېري په باسټن اډه کې، **18000** امريکايي سرتېري په ليټرنیک اډه کې، او **5000** افغان سرتېري په ښورابک اډه مېشت و. باسټن اډې د لندن د يو لوی هوايي ډگر په څېر مساحت درلود، چې د **130** ميليون پونډ ځغاست ليکي په لرلو سره يې هره ورځ له **600** تر زياتو الوتنو ظرفيت درلود. د هلمند د باسټن داخلي ښارگوټي دننه له هر رنگه آسانتياؤ څخه برخمن و، **28000** زره نظامي سرتېري، **4032** قرارداديان، **3080** موټر او درانه ماشينري سيستونه، **50** پياوړې او عصري نظامي الوتکي او يو لوی هوايي ډگر،

1206】 ساتونکي خېمې، يو د هر رنگه طبي وسائلو لرونکی ایمرجنسي روغتون، د اوبو د بوتلونو ډکولو یوه لویه فابریکه، حمامونه، زیات تشنابونه، سپورتي مرکزونه، راډیو او نور هر څه یې درلودل. د باسټن لویه اډه اته کاله د افغان جگړې لپاره وکارول شوه، دا اډه د بلیون کمپ اډه وه، او برطانویانو ورته په تاج کې غمی ویل. خو له شل کلنې بې پایلې جگړې وروسته دې لویې اډې هیڅ ګټه ونکړه، یوازې یې برطانیا درنه مالي بیه پرې کړه، د امریکاو او ط. البانو ترمنځ لاسلیک شوي تړون کې چې د ټولو بهرنیو ځواکونو د وتلو پرېکړه وشوه، برطانویانو ددې اډې په ویجاړۍ لاس پورې کړ، نن په نن یې بېرته هر څه خلاص کړل، ډېر توکي یې بېرته تر برطانیا ورسول، او نور زیات شمېر توکي یې دلته پرزه پرزه او له استعماله واپستل، څلور میاشتي یې ددې اډې پر ویجاړولو تېر کړل، ټول امریکایي او برطانوي سرتېري او قرارداديان ور څخه ووتل او نه یوازې چې دا اډه یې خالي کړه، بلکې د استعمال ډېره برخه یې په بمونو والوزل او په بشپړه توګه یې ویجاړه کړه.

د الاسکا هیواد ښار

د الاسکا هیواد په بارو (**Barrow**) ښار کې چې کله لمر د نومبر میاشتې په اتلسمه (۱۸مه) ښکته شي بیا د جنوري میاشتې په دروېشتمه (۲۳مه) راڅیږي او په دغه جریان کې په دغه ښار کې ۶۷ ورځې شپه/تیاره وي.

آیا پوهیداست؟

بیلا حدید (**Bella Hadid**) یوه له ښایسته ترینه ښځو څخه ده څخه ده نني ساینس پر اساس ددې مخ تر ټولو ښه جوړښت لري یعنی 94.35% ددې مخ په بشپړ ډول جوړدي.

انټی بیوټیک درمل (میکروب ضد درمل)

د هغه دواګانو څخه عبارت دی چې دانتاناتو په تداوی کې استعمالیږي چې د میکروب د مړینې اویا نشونما د توقف سبب کیږي او دانسان پر وجود سمی یعنی زهری تاثیر ونلري . د میکروب ضد درمل یوه مشکله مسله ده چی کلینکی قضاوت او مکمل فارمکولوژي او یا مایکروبیولوژي معلومات ایجابوی .د میکروب ضد درملو څخه هدف دادی چی په پتوجن یا مرضی میکروب باندی تاثیر ولری او ډیر کم جانبی عوارض ولری .لمری باید تصمیم ونیول شی چی میکروب ضد درمل ضروری دی اوکنه . ځکه په هر تبه لرونکی ناروغی کی اویا وایروسی انتاناتو کی مؤثر نه وی بلکی خطرناک وی .

لاندی نقطی د انتی بیوتیکو په انتخاب کی رول لری :

تشخیص (Diagnosis)

د ناروغ اعراض

د انتان موقعیت

د ناروغی تاریخچه

په شدید انتاناتو کی ښه ده چی ایمپریکل تداوی د دوه یا څو انتی بیوتیکو په واسطه چی وسیع الساحه تاثیر ولری چی په ټولو میکروبوونو باندی تاثیر ولری اجرا شی . مگر کله کله د انتخابی انتی بیوتیکونو او معقول تداوی سره سره دمیکروب ضد دوا نتیجه نه ورکوی دلایل ی په لاندی ډول دی

هر کله که د درملو کم مقدار تطبیق شی .

هر کله که تداوی مدت کافی نه وی .

ممکن درمل په درست ډول تطبیق شوی نه وی .

کیدای شی کوم بل میکروب هم موجود وی .

د انتان ساحه :

ددي لپاره چی درمل موثر تاثیر وکړی هغه درمل انتخاب شی چی په ساحه کی کافی غلظت منخته راشی . لکه **Clindamycine** دماغ ته نشی داخلیدلی نو ځکه په دماغی افاتو کی نه استعمالیږی یا **Erythromycin** د بښتورگو د لاری په کم مقدار اطراح کیری نو ځکه د بولی طروق په انتاناتو کم استعمالیږی . برعکس **Ampicilline** او **Amoxicillin** په ډیر مقدار صفر ته داخلیری نو ځکه دصفر کڅوری په التهاب کی کټور تمامیری .

هغه عوامل چی ناروغ پوری اړه لری :

د میکروب ضد درملو څخه مخکی لازمه ده چی د ناروغ د لاندی حالتو څخه ځان خبر کړو د مریض عمومی وضعیت .

د مریض دفاعی معافیت میکانیزم .

د بښتورگو او جیگر له وظایفو .

همدارنگه **Lactation** (شیدو ورکولو) او **pregnancy** (امیدواری) په هکله معلومات ترلاسه اوبیا درمل انتخاب شی .

وقايوی انتی بیوتیک یوازی په لاندی حالتو کی استعمالیری :

- د سترپتیکوک انتاناتو وقایه په قلبی روماتیزم کی .
- په هغو خلکو کی چی د زړه مصنوعی دسامات ولری .
- د غابونو د ویستلو څخه مخکی .
- په هغو اشخاصو کی چی د ناروغانو سره په تماس کی وی .
- همدارنگه د هضمی جهاز د عملیاتو څخه مخکی .
- هسترکتومی (د رحم د عضوی لری کول)
- سزارین (د عملیاتو له لاری د ماشوم راوړلو پر وخت)
- د **Amputation** (قطعہ کیدل د یوې عضوی)
- خلاصو کسرونو کی .

اوس تاسو ته د انتی بیوتیک کورنی درپیژنو چی هره کورنی به بیل بیل په راتلونکی ټولگه کی درته تشریح شی

Anti Biotics Drugs Familes

Tetracycline	تیترا سکلین
Chloramphenicols	کلورم فینکول
Semi Synthetic Pencilline	سمی سنتیتیک فینسلین
Cephalosporin	سفالورسفورین
Sulphonamide Group	سفانمایدہ گروپ
Macrolid Antibiotics	مکرولید انتی بیوتیک
Quinolone	قوانین
Natural Penicillin	طبیعی فینسلین
Amino Glycosides	امینو گلیکوزاید
Anti Tuberculosis Grugs	د تبرکولو ضد درمل
Other Anti Biotics Grugs	نور نتي بیوتیک درمل

امازون_ ځنگل | د نړۍ يو تر ټولو لوی ځنگل!

د امازون ځنگل د نړۍ په نهو (۹) هيوادونو کې غځېدلی دي چې تر ټولو ډېره برخه يې په برازیل هيواد کې راځي. د امازون ځنگل سيمه تر ۵۵ لکه کيلو متره مربع پراخوالی لري په داسې حال کې چې د افغانستان ټوله سيمه ۶.۵۲ زره کيلو متره ده، امازون يوه يوناني کلیمه ده چې مانا يې جنگيالی بنځه ده. د ځمکې ۲۰ سلنه اکسيجن يوازي د امازون ځنگل ونې او بوټي توليدوي، د نړۍ ۴۰ فيصده څاروي، مرغان او حشرات د امازون په ځنگل کې موندل کېږي. دلته له ۴۰۰ څخه ډېر ځنگلي قبائل مېشت دي چې نفوس يې نږدې ۴۵ لکه زيات او کم اټکل شوی. دغه خلک د يووېشتمې پېړۍ په دې پرمختللي دور کې هم په هماغه ځنگلي ستايلونو کې ژوند تېروي. د دې ځنگل ځينې سيمي دومره گني دي چې لمر ورته نشي رسېدلی او په ورځ کې هم د شپې غوندې تياره شتون لري. امازون ځنگل کې داسې حشرې هم شتون لري چې په يو ټک چيچلو سره يو انسان په څو ثانيو کې هغې دونيا ته رسولي شي. د امازون سيند د اوبو له حساب په نړۍ کې تر ټولو لوی سيند دی، چې ۷ اووه زره کيلومتره اوږدوالی لري. د امازون په سيند کې تر ۳۰ زره ډوله کبان ژوند کوي، د امازون په ځنگلونو کې شاوخوا ۶۰ سلنه حيوانات اوس هم بې نومه پاتې دي. دلته دومره لوی او قوي غني دي چې مرغۍ او ورته الوتونکي هم نيسي او وژني. دلته شاوخوا ۳۰ زره ډوله ميوې موندل کيږي. بيولوژيستانو تر دې دمه يوازي د دې ځنگل ۱۰ فيصده برخو ته رسيدلي دي. که تاسې د امازون په ځنگلونو کې بنکته شئ او سخت باران شروع شي نو د لوړو او گڼو ونو له امله تقريباً ۱۲ دقيقو پورې تر تاسې د باران اوبه نشي در رسېدلی.

~لاندي کړني مو دويني فشار کموي او منظموي.~

1* دصحي غذايي رژيم تعقيبول.*

2* منظم ورزش کول.*

3* نساوار پريښودل.*

4* دتيزاب لرونکو مشروباتو څخه ځان ساتل.*

د_قران_کريم_په_اره_په_زړه_پورې_معلومات

۱-قران کريم "۳۰" سپارې لري.

۲-قران کريم "۱۴" سجدې لري.

- ۳-قران کریم " ۷ " منزله لري.
  - ۴-قران کریم " ۱۱۴ "سورتونه لري.
  - ۵-قران کریم " ۵۴۰ " رکوع لري.
  - ۶-قران کریم " ۶۶۶۶ " اياتونه لري.
  - ۷-قران کریم " ۳۲۳۷۶۰ " توري لري.
  - ۸-قران کریم " ۵۳۲۴۳ " زبرونه لري.
  - ۹-قران کریم " ۳۹۵۸۲ " زبرونه لري.
  - ۱۰-قران کریم " ۸۸۰۴ " پېښ لري.
  - ۱۱-قران کریم " ۱۷۷۱ " مد لري.
  - ۱۲-قران کریم " ۱۲۴۳ " شد لري.
  - ۱۳-قران کریم " ۱۰۵۶۸۱ " ټکي لري.
  - ۱۴-قران کریم " ۷۷۴۳۹~۷۸۶۳۵ " کلمي لري.
  - ۱۵-قران کریم " ۳۰۱۵ " منفصله مد لري.
  - ۱۶-قران کریم " ۲۱۰۱ " متصله مد لري.
  - ۱۷-قران کریم " ۸۶ " سورتونه مکي لري.
  - ۱۸-قران کریم " ۲۸ " سورتونه مدني لري.
- د قران کریم د تورو څرگندونه

- ۱- په قران کریم کې "الف" توری (۴۸۸۷۲) ځلي راغلی.
- ۲- په قران کریم کې "ب" توری (۱۱۴۲۸) ځلي راغلی.
- ۳- په قران کریم کې "ت" توری (۱۱۹۹) ځلي راغلی.
- ۴- په قران کریم کې "ث" توری (۱۲۷۶) ځلي راغلی.
- ۵- په قران کریم کې "ج" توری (۳۲۷۳) ځلي راغلی.
- ۶- په قران کریم کې "ح" توری (۹۷۳) ځلي راغلی.

- ۷-په قرآن کریم کې "خ" توری (۲۴۱۶) ځلي راغلی.
- ۸-په قرآن کریم کې "د" توری (۵۶۰۲) ځلي راغلی.
- ۹-په قرآن کریم کې "ذ" توری (۴۶۷۷) ځلي راغلی.
- ۱۰-په قرآن کریم کې "ر" توری (۱۱۷۹۳) ځلي راغلی.
- ۱۲-په قرآن کریم کې "ز" توری (۱۵۹۰) ځلي راغلی.
- ۱۳-په قرآن کریم کې "س" توری (۵۹۹۱) ځلي راغلی.
- ۱۴-په قرآن کریم کې "ش" توری (۲۱۱۵) ځلي راغلی.
- ۱۵-په قرآن کریم کې "ص" توری (۲۰۱۲) ځلي راغلی.
- ۱۶-په قرآن کریم کې "ض" توری (۱۳۰۷) ځلي راغلی.
- ۱۷-په قرآن کریم کې "ط" توری (۱۲۷۷) ځلي راغلی.
- ۱۸-په قرآن کریم کې "ظ" توری (۸۴۴) ځلي راغلی.
- ۱۹-په قرآن کریم کې "ع" توری (۹۲۲۰) ځلي راغلی.
- ۲۰-په قرآن کریم کې "غ" توری (۲۲۰۸) ځلي راغلی.
- ۲۱-په قرآن کریم کې "ف" توری (۸۴۹۹) ځلي راغلی.
- ۲۲-په قرآن کریم کې "ق" توری (۶۸۱۳) ځلي راغلی.
- ۲۳-په قرآن کریم کې "ک" توری (۵۵۰۰) ځلي راغلی.
- ۲۴-په قرآن کریم کې "ل" توری (۳۴۳۲) ځلي راغلی.
- ۲۵-په قرآن کریم کې "م" توری (۳۶۵۳۵) ځلي راغلی.
- ۲۶-په قرآن کریم کې "ن" توری (۴۰۱۹۰) ځلي راغلی.
- ۲۶-په قرآن کریم کې "و" توری (۲۵۵۳۶) ځلي راغلی.
- ۲۷-په قرآن کریم کې "ه" توری (۱۹۰۷۰) ځلي راغلی.
- ۲۸-په قرآن کریم کې "لا" توری (۳۷۲۰) ځلي راغلی.
- ۲۹-په قرآن کریم کې "ي" توری (۴۵۹۱۹) ځلي راغلی.

د قران کریم په "۱۱م" نازل لېدل پیل او په "۶۳۴م" کې بشپړ وی دی همدارنگه قران کریم ۱۳ کاله په مکه او ۱۰ کاله په مدینه منوره کې نازل شوی دی... ♥

مهمې او ګټورې سپارښتنې:

کله چې بيخي ډير عصباني شي نو لاسونه دي جيب کې داخل کړه. ياد لرۀ چې ستا او د ميرمنې ترمنځ ښه ترينه اړيکه هغه وخت رامنځته کيدلای شي چې تاسو د اړتيا څخه زيات عشق او مينه ولری. هيڅ توپير نه لري چې تاسو د عمر په کومه مرحله کې ياست د سلام کولو په وخت کې دي مور په غېږ کې ونيسئ. که چا ټليفون کې مصروفه وساتلي يعنې بل چا ته ځواب ورکړي نو ته دي ټليفون قطع کړه. هيڅ وخت هغه څوک چې سخت درد لري د (زه پوهېږم چې پر تا څه تيرېږي) کلمه مه وايه ځکه ته اصلاً د هغه په ستونزه نه پوهېږي. گوره په ياد لرۀ ځيني وختونه هغه څيز چې غواړي لاسته راوړي خو ونشي کړای نو دا بيا بخت او طالع ده. هيڅکله يو نارينه ته مه وايه چې وينښتيان دي پر څه حال دي ځکه هغه پوهېږي نو شايد کومه ستونزه ولري خو ستا په ويلو خفه کېږي. د زړه له تله عشق وکړه شايد يو څه ضربه ووينی اما د واقعي ژوند غوره لار همدا ده د هغې موضوع په اړه چې سم پوه شوی نه يې قضاوت مه کوه. کله چې ستا څخه يو څوک يو څه پوښتي او ته نه غواړي هغه ته ځواب ورکړي نو يو وره غوندي مسکا وکړه او ورته ووايه "د څه لپاره غواړي د دي په اړه پوه شي؟" هيڅکله دي بریا د مناسب وخت او ځای څخه پرته مه بيانوه. هيڅکله د فلم او کتاب پای چاته مه بيانوه. کله چې خسته او خفه يې نو سمدستي لاسونه او مخ پريمينځه کالي او جرايي دي بدلې کړه نو سمدستي به وويني چې څومره انرژي دي اخيستي ده. هيڅکله د خبرو کولو تر وخت مخکي درنه غذا مه خوره. خوشحالي او راحتې يو له بله سره مه گډوه. هيڅکله په زور بازار کې برقي څيزونه مه رانيسئ. داسي يو بوختيا وټاکئ چې روح دي هم د بانکي حساب په څير ډير کړي. کوبښن وکړئ چې د هغه وگړو له جملې څخه ونه اوسئ چې وايي "تياری، موخه، اور" هر کله چې دي وخت پيدا کړ نو د زمانو لاس دي په لاس کې ونيسه ژر به داسي وخت راشي چې هغوی به تاسو ته شايد ددي کار اجازه در نه کړي. کله چې غواړي سايوان رانيسي نو سپين رنگ رانيسه ځکه په غمگينو ورځو کې تاته خوشحالي در کوي. د کار په ساحه کې هيڅکله د کورنۍ خبرې مه کوه. په حمام کې په کوچني آواز سره سندرې ولولئ. کله چې په مسافري کې د موخي ځای ته رسېږی نو کوبښن وکړئ داخل په ډگر کې ځان لپاره هوټل وټاکئ. د زېږند په ورځ دي درختې وکړه. داسي ژوند وکړه هر کله چې دي زامن ښه والی، مهرباني او نرمښت وويني نو ستا په سوچ کې شي. کله چې زامن تحريک يا تنبيه کړي نو وروسته يې غېږ کې ونيسه. ساعتونو مو ۵ دقيقې مخکې جوړ کړئ. يوازي هغه کتابونه امانت ورکړئ چې په نه لرلو سره يې نه خفه کېږی. کله چې له ماشومانو

سره لوبې کوی نو پرېږدی چې هغوی بریالی شي. د هغه چا څخه ووېرېږه چې د ورکړې څیز نه لري. په یاد لرئ چې خوبني د هغه چا په نصیب کېږي چې د لاسته راوړلو لپاره یې هلې ځلې کوي

دمؤمن معناء

بجلی گهر مولوی صیب د مؤمن څه بڼه معناء کړې ده. د مؤمن معناء ده امن ورکولو والا. د نن سبا مؤمنانو دا معناء هیږه کړې ده بلکې د خطر ورکولو معناء پکښې نغښتي ده. د پخوا زمانې مؤمنان داسې اشخاص وو چې کله به کافر چپرته په سفر تللو نو خپلې پیغلې لورگانې به یې مسلمانانو ته پرېښودلې چې دوی په امن وي ځکه هغوی کښې د امن ورکولو معناء نغښتي وه خو نن سبا دا معناء په ډیرو کمو اشخاصو کښې پېداکېږي الله دې مور حقیقي مؤمنان جوړ کړي.

د موبایل زیان

میلایونین یوه_کېمیاوي ماده ده چې دانسانانو په بدن کې یې مقدار دښپې خواته لوړیږي او د خوب باعث گرځي. تېلفون، کمپیوټر او ټابلېټ رڼا د دې کېمیاوي مادې کچه را ټېټوي او خوب ټینتوي. نولدي امله دښپې لخوا لږ تر لږه ۳۰ دقیقې له خوب وړاندې باید تېلفون، کمپیوټر، آیبډ یا ټابلېټ ونه کارول شي.

کمپیوټر ساینس یعنی څه؟

ژباړه : سهیل احمد البدری

کمپیوټر ساینس یو له هغې موډرن او زیاتي استعمالیدونکې رشتې څخه عبارت ده چې په موډرن تکنالوژي کې ډیر مهم رول لري. دغه رشته تقریباً په ټولو دولتي او خصوصي پوهنتونونو کې څلور کاله (اته سمستره) تدریس کېږي.

له نیکه مرغه چې اوس مهال دغه رشته د افغانستان په ډېرو پوهنتونونو کې موجوده ده. چې د کمپیوټر ساینس پوهنځی دلته معمولاً درې ډیپارټمنټونه لري چې عبارت دي له : نیټورک، ډیټابیس او سافټویر انجینیري. د کمپیوټر ساینس پوهنځي هغه مضامین چې په اتو سمسترونو کې تدریس کېږي د بیلگې په ډول راځو.

د اول او دوهم سمستر مضامین :

computer fundamentals

English 1,2

mathematics

physics

History

programing 1

د دريم سمسټر مضامين :

Detabase concepts 1

programming 2

probablity

computer Networks

English3

Communication skills

د څلورم سمسټر مضامين :

Operating system

statistics

computer Architecture

Computer Network2

English4

Database concepts 2

د پنځم سمسټر مضامين :

يادونه په پنځم سمسټر کې عمومي ټولگي په ديارتمنتونو ویشل کيږي مورن دلته د بيلگي په توگه د **Network** مضامين راځلو.

Computer Networks 3

Software engineering

Network operating systems

Data structure and algorithms

د شپږم سمسټر مضامين :

Computer Networks 4

Network programming

Database Administration

Web engineering

ICT management

د اووم سمسټر مضامين :

Advanced Network 1

Wireless and mobile Networks

Network security 1

Distributed web applications

Research Methodology and projects

د اتم سمسټر مضامين :

Advanced Network2

IT Resource management

Network security 2

Project management

دندې :

هغه محصلين چې د کمپيوټر ساينس پوهنځي څخه فارغ کيږي؛ کولای شي مختلفې دندې پر مخ يوسي او کولای شي مختلف کارونه وکړي. د بيلگې په توگه دلته يو څو دانې ذکر کوو.

د کار کولو توانايي په لويو صنعتي، دولتي او خدماتي شرکتونو کې.

د ډيټابيس جوړول

د انټرنېټي پروگرامونو جوړول.

د وبسایت جوړول
د کنترول او نظارت د برنامو جوړول
د دولت د الکترونیکي سیستم تولید
د اطلاعاتي بانکونو جوړول
د شرکتونو، سازمانونو مدیریت او د حسابدارۍ ناظر.

IT manager and IT assistant

DBA : database administrator

Web designer

web developer

data analyst

Software developer

Data operator

دا او دې ته ورته ډیرې دندې پر مخ وړی شي.

یوه مشوره د هغو زده کوونکو له پاره چې غواړي راتلونکي کې کمپیوټر ساینس د خپل مسلک په حیث غوره کړي. کمپیوټر ساینس معنی یوازې **Microsoft Office** نه ده. شاید تاسو په **ms word, ms excel, ms PowerPoint** کې کار وکولای شئ او تاسو فکر کوئ چې دا خو ډیر ساده کار ده. نا اصلاً نا که چېرې تاسو ددې ډول پروگرام جوړولو ته متې ښه وهی نو شاید له تاسو کلونه کلونه وخت ونیسي. د مثال په توګه که زه له تاسو پوښتنه وکړم چې څوک غواړي پیزا یا ډنډکی وڅوري؟ شاید ستاسو ټولو ځواب هو وي معنی دا کار ډیر ساده ده، خو که زه ووايم څوک غواړي پیزا یا ډنډکی پوخ کړي؟ نو په دغه وخت کې شاید ستاسو له ډلې د زیاترو او یا ټولو ځواب نا وي. نو همدا مثال د کمپیوټر هم ده په کمپیوټر کې د فیسبوک، گوگل کروم، مایکروسافت آفیس، مختلفو ګیمونو او د ایډیټینګ پروگرامونو کاروونه اسانه خو جوړول یې ډیر سخت دي. نو که تاسو چیرته زیاته حوصله، د کوډینګ سره علاقه، د مشکلاتو حل لاره لټول، ریاضي، قوي اراده او داسې نور مهارتونه لرئ نو بیا ;

Welcome to computer science

د کمپیوټر ساینس مهمه برخه **programming** ده؛ چې ددې له لپاره تاسو اړ یاست چې د کمپیوټر بعضی ژبې لکه: **Java, Python, c, c++, html, SQL** او داسې نورې ژبې زده کړئ. نو د **coding** سره علاقه به تاسو تر منزله رسوي. د نړۍ بهترین پوهنتونونه د کمپیوټر ساینس له پاره.

_Carnegie Mellon University.

_Massachusetts Institute of Technology.

_Stanford University.

_University of Oxford

_University of Cambridge

_University of California--Berkeley.

_University of Illinois--Urbana-Champaign.

_Cornell University.

_University of Washington.

_Georgia Institute of Technology.

ماخذونه

_linkedin.Com

_Career360.com

_USnews.com

_Collegedunia.com

_Indeed.com

_Kankor group in telegram.

په قرانکريم کي د سترگي په اړه پټ راز ۱۴۰۰ کاله وروسته کشف شو؛
الله تعالی دقرانکريم په دوو آیتونو کي فرمايي:

فَأَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ [سُورَةُ الْوَاقِعَةِ : 8]

وَأَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ [سُورَةُ الْوَاقِعَةِ : 9]

ژباړه: د بني لاس خاوندان، د بني خاونده څومره بڼه دي، د کين لاس خاوندان، د کين لاس خاوندان څومره بد او سپک دي.

دلته الله تعالی د آخرت د ورځي يادوونه کړې ده، چې په آخرت کي به نیک عمله انسانانو ته په بني لاس او بد عمله انسانانو ته به خپلي "عملنامي" په چپ لاس ورکول کيږي. خو يو بل څه ډېر حيرانوونکي دي؛ هغه دا چې د انسان سترگه يو ډېر عجيبه جوړښت لري او د انسان په بدن کي هم تر دماغ وروسته تر ټولو پېچلی جوړښت لري. نو ځکه يې د څېړونکو ډېر زيات پام ځان ته ور اړولی او پوهانو پکښي ډېري سختي او جالبي څېړني کړي دي. د ننني پرمختللي ساينس (**Anthropology** علم البشريات) څانگي څېړونکي وايي چې دا طبعي خبره ده چې د انسان له سترگو اوبنکي د غم او يا خوشحالي پر وخت بهيږي، خو دا بهېدل بيا توپير لري، دوی له زياتو څېړنو وروسته معلومه کړې چې دا اوبنکي انسان په دماغ کي (هاپيو تهيلمس) برخي څخه د (ايمبريکل سيستم **Ambrical Sistem**) په اساس له سترگو څخه بهيږي. خو دا د اوبنکو بهېدنه بيا ډېره جالبه ده، کله چې تاسو خوشحاله ياست او له سترگو مو اوبنکي روانيږي نو لومړی اوبنکه مو د بني (راسته) طرف څخه روانېدل پيلوي، او کله چې تاسو د غم دلاسه ژاړی، نو ستاسو لومړی اوبنکه د سترگي له (چپ) طرف څخه روانېدل پيلوي. دا يو ستر حقيقت دی چې د آخرت په ورځ به بني (راسته) لاسي (نېک عمله) انسانان خوشحاله او چپ لاسي (بد عمله) انسانان به خپه وي. په دې اساس په دې دوو آیتونو کي د جنتيانو او دوزخيانو د غم او خوشحالي يادوونه پکښي شوې، او يو ډېر #جالب او حقيقي راز پکښي نغښتی دی. هغه راز چې ۱۴۰۰ کاله وروسته ساينس پوهانو د سختو څېړونو او پرمختللي ټکنالوجي وروسته کشف کړ.

سَنُرِيهِمْ ءَايَاتِنَا فِي الْآفَاقِ وَفِي أَنفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ ۗ أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ

ژباړه: ډېر ژر به موږ دوی ته خپلي نښانې په افاقو (کائناتو) کښي هم وښيو او د دوی پخپلو نفسونو(ددوی د بدن په جوړښت) کښي هم؛ تر دې پوري چې دوی ته دا خبره څرگنده شي چې دغه قرآن په رښتيا سره پر حق دی. ايا دا خبره کافي نه ده چې ستا رب پر هر څه شاهد دی؟

په درې دقیقو کې د غابڼو بنکلا تر ټول اسانه لار

زمونږ غابڼونه اکثره وخت د چاي، کافي او سکرټ څکولو له کبله ژير رنگ خپلوي.. او کله چې له چا سره مخ شو نو له شرمه خبرې نشو کولی.. د غابڼونو بېرته سپینول ډير لگښت لري.. خو نن مونږ درته داسې نسخه بڼايو چې په ډير کم لگښت او ډير کم وخت کې خپل غابڼونه سپين کړی.. د چايو په پياله کې نيمه قاشوغه سوډا (پولی) واچوی.. او ليمو ورباندي ونښتېزی.. بڼه يې سره گد (مخلوط) کړی.. له درې دقیقو وروسته يې د برس، مسواک يا د گوتي په واسطه په خپلو غابڼونو وموخی.. دا کار د ورځې 2 ځله تکرار کړی.. انشاءالله غابڼونو به مو تک سپين شي.

انسان له جنگه کرکه لري

په دوهم نړيوال جنگ کې د برتانیې او جرمني جنگ په ناروی هیواد کې وموښتی چې دی جنگ کې د براتانیې یو پیلوټ او د جرمني یو پیلوټ یو د بل طیارې وویشتلی چې داوړه طیارې لاندې ځمکې ته ولیویدلی بیا دوی که څه هم دښمنان وه د یو او بل په کمک سره د جنگ له ساحې څخه ووتل چې دوی بیا وروسته له نړيوال جنگه سره ولیدل او ملگری سول.

انسان طبیعتاً جنگ نه خوښوی بلکې صمیمانه فضا او خوشحالی او سوکالی غواړی!

عجیبه او درد ناکه قیصه

د مؤذن غږ مې واورېد نو د یوې لحظې لپاره مې موسیقي بنده کړه. خو د اذان د اورېدلو په وخت کې مې داسې احساس وکړ چې د مؤذن غږ عجیب او غریب دی، د اذان د خلاصېدو په تمه وم. کله چې اذان خلاص شو نوی سندره مې چالانه کړه. خو له ما سره بیا هم د اذان اورېدو پر وخت د هغه عجیب او غریب اواز اورېدلو وسوسه موجوده وه. زه په همدې حالت کې وم چې څه د پاسه له شلو دقیقو وروسته مې یوه چپغه واورېده چې ډېر لوړ غږ سره وه. زه هم په منډه کوڅې ته ووتلم. ومې لیدل چې ټول خلک له خپلو کورونو څخه د باندي راوتلي دي او په ډارېدلي انداز سره د آسمان لورې ته گوري. ومې غوښتل چې لدې ټولې څخه وپوښتم چې هلته څه پېښ شوي دي؟ خو هیچا هم ځواب رانکړ! تر دې پورې چې خپل پلار ته ور وگرځېدل. پلار مې راته وویل: لمر د لویدیځ له لورې را پورته شوی، ای لورې د توبې دروازي وتړل شوې. داسې مې احساس کړ لکه ټول وجود مې چې مړ شو ددې خبرې له اورېدلو وروسته ودرېدل. ومې کتل چې هیچا بل چا ته پام نه کاوه. نه مور، نه پلار، نه

ورور، نه خور، نه خاوند، نه بنځه، او نه زوی او نه لور.. او په دې وخت کې مې په غوږ کې یو غږ انگازه وکړه د الله جَلَّ دَا قَوْلُ جِي فرمایي:

يَوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ أَخِيهِ (۳۴) وَأُمِّهِ وَأَبِيهِ (۳۵) وَصَاحِبَتِهِ وَبَنِيهِ (۳۶) لِكُلِّ امْرِئٍ مِنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيهِ (۳۷)

[سورة عبس]

ژباړه: هغه ورځ چې انسان له خپل وروره تښتي، خپلې مور، خپل پلار، خپلې مېرمنې او له خپلو اولادونو تښتي.

له هغو څخه به پر هر یوه په دې ورځ داسې راشي چې د ځان پرته به یې بل هیچا ته پام نه وي. لارم تر څو له خپلې مور سره خبرې وکړم (هغه چې زه ډېره پرې گرانه وم) خو له بده مرغه هغه هم ماته ځواب رانکړ. دا هغه څه وو چې ما په خوب کې ولیدل. خو دا هر څه یوه ورځ په حقیقي او واقعي شکل سره راتلونکي دي. پس ای هر هغه انسان کوم چې دې ورځې د د لیدو او راتلو په تمه یې، ایا ددې ورځې لپاره دي څه تیاری نیولی دی؟ یو صالح کس د یو سړي له څنگه تېرېدو چې هغه سړي غوښي کبابولي. دې صالح کس وژرل. کباب پخوونکي ورته وویل: ولې ژارې؟ ایا غوښي غواړې؟ صالح کس ورته وویل: نه! زه د ادم علیه السلام د بچي پر حال ژاړم. ځکه حیوان خو په داسې حال اور ته اچول (کباب) کېږي چې مړ وي خو انسان به په داسې حال کې اور ته واچول شي چې ژوندی وي. الله ج دې مور په نیکه لاره روان کړي.

آمین

«جالب سوالونه اودهغوی جوابونه»»

1- هغه کوم حیوان دی چې نسل ئې نه هگی اچوي اونه لنګیري خونسل ئې تراوسه پاته دی؟؟؟

#جواب،،،، هغه حیوان غاټر یا قچردی،،،، چه دخره اوآس مشترک نسل دی خو خپله هیڅ تناسل نکوي،

2- هغه کوم مرغه دی چې هگی نه اچوي او، لنګیري اودانسانانو دبنځینه په څیر حیض هم ورځي؟؟؟

#جواب،،،،،،،، هغه شب پرک دی، کوم چه دښپي الوزي،،،،،،،،

3- په حیواناتو کې دکوم حیوان عمر ډېر زیات دی،

#جواب... هغه يوه سمساره، ده چه تر 700 کاله اوبل کيشف دی چه ددي نيمايي يعني تر 350 کاله پوري ژوند کولای سي،

4- هغه کوم هیواددی چي دمرغانو شمېر تر ټولو پکي زیات دی؟؟؟

#جواب هندوستان هیواد دي.

5- هغه کوم حیوان چه پراتو 8 پینوباندي تگ کوي ،څلور په یوه گام اوڅلور په بل گام کي اېردي،؟؟؟

#جواب... هغه جولاگی اوغني ده.

6- په ریاضیاتوکي کوم حیوان زیات مهارت لري،!؟

#جواب دغه یوقسم حیوان دی چه سنجاب ورته وايي چه پوست ئي هم خلگ دپوستين اوخولی لپاره کاروي..

7- هغه کوم مرغه دی چه دنورومرغانو په خالی کي هگی اچوي؟؟؟

جواب د وقواق، په نامه یوخر غرنی مرغه دی هغه دغسي تيار خور دي

8- چرگه په خپل ژوند کي دخومره هگی اچولو وړتيلري؟؟؟

#جواب د225خخه تر 230 پوري هگی اچولو ظرفيت لري.

9- مارپه خومره وخت کي خپل پوست اچوي؟؟؟

#جواب په یوکال کي درې ځله،

10- هغه کوم حیوان دی چه دخوراک په وخت کي لوړه زامه بنوروي؟؟؟

#جواب.. تمساح .واگو ،يامگرمچ چه ورته وايي.

11-- هغه کوم حیوانات دي چه دشم اوبويدلو حس نلري؟؟؟

#جواب.. مار، مچ ،، اوکيشف..

12- هغه کوم حیوان دی چه کله مريض سي نوځان خپله وژني؟؟؟

#جواب باز ياخرخک چه ورته وائي،

13-- انسان په یوه دقیقه کي څوواره ساه باسي؟؟؟

#جواب له 12 څخه تر 16 ځله پوري

14- هغه کوم حيوان دی چه سترگي پټي کړي بياهم لېدل کولای

سي؟؟؟

#جواب شب پرک دی ،په وزرونو کي ئي داسي ماده سته چه دماغ ته دسترگو په شان خبرورکوي

15- هغه کوم حيوان دی چه دسترگو، ديد ئي ترټولو زيات دی؟؟

#جواب هغه باز دی چه تر 70 ميله ئي سترگي ليد کولای سي،

16- په حيواناتو کي دکوم حيوان دغابنونو شمير زيات دی؟؟

#جواب دمار دغابنونو شمير تر 200 رسيري،اوپه نورو حيواناتو کي آس د 40 غابنو په درلودلو ترټولو زيات غابنونو لري

17- هغه کوم حيوان دی چه هيڅ اوبه نه چيني؟؟

#جواب هغه حيوان سمساره ده ،چه هيڅ اوبه نه چيني، اوپه هوا سره د اوبو ضرورت پوره کوي، اوپه څلوېښت ورځي کي صرف يوڅاڅکی بولي کوي،

سپي ولي وفادار دي

کله چی د کور ټول کسان بیده وه نو یو زهرجن مار وغوښتل چی کورته داخل سی مگر دی سپی د مار سره جنگ شروع کړ تر څو مار کور ته دننه پری نږدی مار دا سپی څو ځلی پر مخ ووھی مگر بیا هم ده د خپل مشر د ساتلو لپاره د مار سره جنگ ته دوام ورکړ چی په پایله کی مار مړ سو او کله چی سهار د کور غړو وکتل مړ سوی مار او خپل سپی بی بی هوښه پیدا کړل چی وروسته له څه وخته سپی هم مړ سو.نو ځکه خو سپی د نړی وفاداره حیوان دی.

د بهلول دانا یو عجیبه قیصه

د بهلول دانا له عجایبو او نا اشنا کیسو یوه دا ده، چی دی په مقبره کی ناست و، هارون الرشید ورباندې پیښ شو. هارون ورته وویل ای بهلوله ای لیونیه کله به ته هوښیار شي بهلول منډه کړه، یوې دنگې ونې ته پورته شو، بیا یې په لور غږ هارون ته غږ کړ ای هارونه ای لیونیه ته به کله هوښیار شي هارون راغی له ونې لاندې ودریده په داسی حال کی چی بهلول د ونې په بناخ ناست دی. هارون ورته وویل: زه لیونی یم که ته؟ چی په مقبرو کی گرځي بهلول

وویل: بلکې زه هوبنډیار یم. هارون وویل: څنگه بهلول وویل: زه پوهیږم چې ستا قصر له منځه تلونکی دی او دا قبر به باقي وي ما قبر مخکې جوړ کړی ستا له ماني څخه. او تا ماني جوړه کړې ده او قبر د وران دی. ته نه خوښوي چې له ابادې نه خرابي ته لار شي سره له دینه چې ته پوهیږي چې مرگ حتمي دی او دې قبر ته به ورځي بهلول ور غبرگه کړه او وي ویل ای هارونه اوس ووايه څوک لیونی دی د هارون زړه په لږزه شو د بهلول خبرو وژړوه تر دې چې ږیره یې لمده شوه. بیا یې وویل ای بهلوله قسم په الله ته ریښتونی یې. بیا هارون بهلول ته وویل نور نصیحت راته وکړه! بهلول ورته وویل: د الله تعالی کتاب قرآن درته کافي دی په همدې عمل کوه. بیا هارون وویل: څه ضرورت لري چې درته پوره یې کړم! بهلول وویل: هو درې ضرورتونه لرم که پوره د کړل مهرباني به د وي. هارون وویل څه دي؟ ووايه! بهلول وویل: عمر مې زیات کړه! هارون وویل: دا مې له وس نه ده پوره. بهلول وویل: د مرگ له پربنډي (عزرائیل) مې وژغوره! هارون وویل: دا زما په قدرت کې نه دي. بهلول وویل: جنت ته مې داخل کړه له جهنم مې وساته هارون وویل: دا نشم کولی! بهلول وویل: پوه شه چې ته ملوک او غلام یې بادشاه نه یې له تايی نه غواړم.

جالبې خبرې

- ۱ - خوست کې یو پولیس خپل توپک بوجی کې گرځوي □
- ۲ - دوستم د پکتیا پوهنتون د ادبیاتو پوهنځی څخه لیدنه وکړه، او محصلینو ته یې وویل : شاپاس سم درس ووايي، چې طب پوهنځي ته بريالي شئ □ □
- ۳ - کوچیان په دین سر ورکوي، خو زده کوي یې نه □ □
- ۴ - له احمقانو سره بحث کول داسې دي لکه د سړي چې گرمه تبه وي □ □
- ۵ - د اوبو څخه مېښه، او د سیمساری دوکان څخه بنځه، هیڅکله نه وځي □ □
- ۶ - عجیب خلک یوو، د سر ویښتان په لکونو لگوو او د ږیري ویښتان مفت لري کوو □ □ □
- ۷ - غریب سړی په دوو وختونو کې چرگ خوري، کله چې دی پخپله مریض شي - او کله یې چې چرگ مریض شي □ □
- ۸ - ریل گاډی هیڅکله نه پنچرېزي □ □
- ۹ - له یو هندو څخه پښتون پوښتنه وکړه، چې (I m going) څه مانا ؟ هندو ورته وویل: زه ځم .

- پښتون وويل: پلار دي هم ولاکه رانه لار شي، تر څو ځواب رانکړي □ □
- ۱۰ - دافغانستان ټول خلک سياسي شنونکي دي
- ۱۱ - په کوچني عمر کې د هلکانو د واده تر ټولو لوی تاوان دا دی، چې له خپلو بچو ټول پاپړ او بسکېټ په خپله خوري □ □
- ۱۲ - په افغانستان کې ميندې خپل بچيان د ورځې څلور ځلې شماري □ □
- ۱۵ - که خياط د هر څومره ملگري او يا خپلوان شي پرتوگ په شاگرد گنډي □ □
- ۱۳ - يو کس ليکلي و، بنځه د کور رڼا ده، بل کس په کمنټ کې ورته ليکلي و، سړی د کور جنراتور دی □ □
- ۱۴ - ډير خلک لور نه غواړي، خو بنځه غواړي □ □
- ۱۵ - يو څلوېښت کالن خياط، يو سړي ته کالي گنډلي و، دواړه يې پرتوگونه گنډلي وو

نه ختمېدونکي گناه

نن سبا ځوانان او خویندې ډېر په غلطه روان دي باور وکړئ الله تعالی د زړې رزې حساب کوي! لطفاً لیکنه مکمل ولولئ ځوانان او خویندې مو ډېری داسې کارونه کوي چې دوی ته یې دوه توتو فایده هم نه رسي اما بیا هم هغه کارونه ترسره کوي او دغه واره کارونه چې دوی ته ډېر عادي واره او ساعت تیري بنکاري اما دا واره کارونه او عملونه ندي باور وکړئ ځینو حالاتو کې ان د ایمان د زوال لامل هم گرځېدلی شي ډېر احتیاط پاکار دی! زه یې درته یادونه کووم هغه عملونه او کارونه چې تاسې ته عادي او واره بنکاري په حقیقت کې عادي او واره نه بلکې د ستر مسؤلیت لرونکي دي او په لاندې ډول دي زه یې په ډېره ساده ژبه درته بیانوم هیله ده ترپایه یې ولولئ. په موبایل کې د زاپیا څخه غلطه استفاده نن سبا ډیره عادي او وره خبره بنکاري ځوانان او خویندې ډېر په ډاډه زړه سره هر ډول اشیا لکه سندري فلمونه سریالونه، ډرامې او نور شیان یو بل ته انتقالوي چې دا یو ډېر ناسم ستر او غلط عمل ده ځکه هغه فایل چې ته بل ورور ته د زاپیا له طریقه انتقالوي خپله خو یې په کتلو گنهگار وي او بل ته دې هم د گناه کولو زمینه مساعده کړه او تردې لا ډېره خطرناکه خبره دا چې دا یوه نه ختمېدونکې گناه ده تر څو چې دنیا وي ستا دا گناه به هم بچې کوي! یو به یې بل ته، بل به یې بل ته لېږي او بل به یې بل ته او همداسې پسې ځه .... فېسبوک ستوري مسنجر، واتساپ گروپونو او ټیکټاک کې نا سمې ویډیو گانې خپرول، چې زه د هغې په کیفیت باندې بحث نکوم تاسو ټول بڼه پوهېږئ چې څه رواه او څه نارواه دي، دا نن سبا ډېر عادي کار خلکو ته بنکاري خو په حقیقت کې دا هم د اسلام او د پښتو په اساس یو ناوړه کار دی او نه ختمېدونکې گناه ده. باور وکړئ په ستوري کې چې تاسې د ټیکټاک کومه ویډیو ورکوي هغه ډېر خلک گوري امکان دې ولري هغه ویډیو د چا ډېره خوښه شي او تري اغیزمن شي بلاخره مجبور شي چې ددې چینل ترلاسه کولو او نورو ویډیو گانو لپاره هغه ټیکټاک فعال کړي، دا چې هغه کس څومره نورې ویډیو گانې گوري ډانلود کوي یې او کومو، کومو ځایونو کې یې نشروي او څه څه نور کوي ددې ټول مسؤل هم ته یې، هغه هم گنهگار ده خو ته د گناه کولو باعث شوی. په فېسبوک کې د پروفایل او پوستونو لپاره غلط (غیر شرعي، یا د بنځو) انځورونه خپرول دا هم نن سبا ډېره عادي خبره خویندو او ورونو ته بنکاري، لطفاً لدې ناوړه کار څخه لاس واخلي یوه خاصه یادونه او غوښتنه هغه خویندو ته چې فېسبوک کاروي د پروفایل او پوستونو لپاره د بنځو انځورونه انتخابوي بڼه به دا وي چې وي چې د گللیو ماشومانو انځورونه انتخاب کړي. البته ډېره خطرناکه خبره پدې مورد کې دا ده چې چاته دا خبره وکړي درته وایي پروا نکوي ددې خبرې مراد، ددې عمل جائز گڼل دي کوم چې سړی له ایمانه خلاصوي په ښارونو کې د رینگتونز (موبایلونو او میموري) ډکونکي دوی نو بیخي د خدای ج په قهر ککړ دي، زما ورڅخه هیله ده چې لدې کار څخه لاس واخلي او یو بل حلال کاروبار شروع کړي دوی دې دا نه وایي چې کارونه نشته، میلیونونه انسانان دلته

اوسپيري دا ټول څه کوي او کوم کوم کارونه کوي، ولې دوی له نورو متفاوت ديدوی هم د نورو انسانانو په څېر کار کولی شي، اما په کار کولو شرمېږي، زه درته وایم د قیامت په ورځ به خدای جل جلاله مکړه د ټولې نړۍ انسانانو مخ ته شرمینده یاست ډېری داسې نور موارد شته چې یادوونه به یې لیکنه اوږده کړي، پدې هیله چې خپلو ځانونو او عملونو ته متوجه شئ. نوټ؛ په انټرنېټ او موبایل کې له نارواه پوستونو عکسونو ویډیوگانو خپرولو څخه ډډه وکړئ، گڼې د قیامت د ورځې ارمان کول به ستاسې لپاره هیڅ فایده ونکړي.

دوه شیان چې زیاتوالی یې انسان د تباهی کندی ته وړلی شي!

پېسي او بنايسته انحنوي! که یو شخص په خپل نفس کنترول ونلري نو شاید چې په دنیاوي عیش و عشرت کې یې غرق کړي نو باید د یو مسلمان په توگه ددې دوه شیانو سره احتیاط وکړو. چې د تاریخ په اوږدو کې دغه دوه وسیلې د مسلمانانو د بې لارې کولو لپاره استعمال شوي هم دي.

د یو ډاکټر پوښتنه

دغابنو برس څومره موده وروسته دکاره لویږي؟ انگریز: یوه میاشت وروسته چینایي: دوي هفتی وروسته امریکایي: تر درو میاشتو کار کوي افغان: دغابنو برس هیڅکله دکاره نه لویږي! ډاکټر: داڅنگه امکان لري افغان: دغابنو برس خو په اول سرکي دغابنو پاکولو دپاره کارېږي، بیا دپوښتنانو درنگولو دپاره په کار راځي دهغه نه وروسته دمشینونو دپاکولو دپاره په بنه راځي دپوښتنانو په رنگولو او پاکولو کې هم بنه دي او کله چې دبرس زلفان ورژېږي بیا په پرتوگ کې دپرتوگابن اچولو دپاره هم په کار راځي.

د اوبو خرس

یو ډول حیوان چې د اوبو خرس یا (Tardigrade) نومېږي، په هر ډول جوي شرایطو کې د منجمد حالت یعنی د صفر نه آن تر 100 سانتي گراد څخه لوړ په هر ډول شرایطو کې ژوند کولی شي. تر دیرش کلونو پورې کولی شي چې بدون د خوراک او څښاک څخه ژوندی پاتې شي!

د نړۍ تر ټولو کوچنی تفنگچه

د نړۍ تر ټولو وړوکی تفنگچه چې د یو سویسي شرکت تولید دی، چې یوازې 5.5 سانتي متره اوږدوالی لري، او وزن یې 19.8 گرامه دی، او تراوسه یې 300 نموني پلورل شوي دي، په کلنی ډول 25 د طلا او 100 د اوسپني تفنگچې په دغه ډول کې تولیدېږي!

د يو حبشي غلام حيرانونکي قيصه

يو ورځ عبدالله بن عمر رض پر لار روان و چې، گوري يو غلام ناست دی او غلام ته نږدې يو سپی هم پروت دی غلام د خورما سره گوله خولې ته کړه بېرته يې راوويستله او سپي ته يې وروغورځله..... عمرورته وويل دا سپی ستا دی، حبشي ځواب ورکړ چې، نه زما نه دی. ده ورته وويل؛ نو بيا دې ولې له خپلې خولې څخه گوله راوويستله او سپي ته دې ورکړه... حبشي غلام ځواب ورکړ چې، د سپي له غبرگو سترگو څخه حيا راته دريږي چې، زه يې خورم او سپی راته گوري... عمر بن عبدالله ورته وويل چې ته ازاد يې او که غلام حبشي ورته وويل چې زه د بني غاضرة غلام يم.... عمر هغوی ته ورغی او سوال يې وکړ چې، دا غلام د چا دی د غلام خاوند ورته وويل چې، دا زما دی.... عمر ورته وويل چې، دا پر ما خرڅ کړه! هغه ورته وويل چې، بس ستا شو. عمر ځواب ورکړ چې، نه په خدای مې دې قسم وي چې، يا به يې پيسې اخلي او يا به غلام بېرته ستا کيږي. بيا يې غلام په پيسو واخيست. او ويې ويل چې، تاسې شاهدان گرځوم چې، دی د الله "ج" د رضا لپاره ازادوم.... عمر غلام ته ورغی او زيری يې ورکړ چې، مبارک شه الله "ج" ازادي در نصيب کړه او دا باغچه هم ستا په ملکيت شوه! حبشي غلام ډير خوشحاله شو او ويې ويل چې، بس نو ددې باغچې ټوله ميوه دې د مدینې فقيرانو لپاره خيرات گرځووم عمر ډير حيران شو او غلام ته يې وويل چې، درته حيران يم، ټول دې خيرات کړه، سره له دې چې ته پخپله هم فقير او ورته محتاج يې.... غلام په ډير قوي ايمان سره ځواب ورکړ چې، له الله "ج" څخه شرميرم چې، هغه پر ما سخا کوي او زه بيا په هغه کې بخل کوم.

د شيطان مرسته

سهاروختي يوسری دلمانځه لپاره جومات ته روان شو، په نيمايي لار کې په خټو کې وبنويدو، جامې يې خرابې شوي، کورته واپس شو جامې بدلې کړې ځان يې صفا کړو بېرته جومات ته روان شو، لارڅټې وه بيا پکې ولويدو، کورته واپس شو ځان يې پاک کړو او جامې يې بدلې بيا جومات ته روان شو، همغه ځای ته چې ورسيدو نو يوسری يې وليدو چې چراغ ورسره دی، پوښتنه يې ترې وکړه چې ته څوک يې؟ سړي وويل ته دوه ځله ما وليدې چې دلته ولويدې، نو ما او ويل راځه زه به دې دچراغ په رڼا ترجوماته ورسوم، کله چې دواړه دجومات دروازي ته ورسيدل، دچراغ ولا راستون شو، هغه بل غږ پرې وکړو، ولې مونځ نه کوي؟ هغه په شا شا تلو، سړي دا وار په ټينگار ورته اوويل، دننه لار شه مونځ وکړه! دچراغ ولاورته وويل زه شيطان يم، کله چې ته اول وار ولويدې او کورته روان شوي، نو ستا گناهونه الله جل جلاله دروښل، په دويم ځل چې بيا کورته روان شوي نو ستا دکورنۍ گناهونه الله جل جلاله دروښل، نو په دريم ځل زه وا پرېدم ماويل داخل به دټول کلي گناهونه الله جل جلاله

ستا له وجي وېښي، نوځکه مې ته دچراغ په رڼاجومات ته راوستي. الله جل جلاله دې مونږ دشيطان له جالونو وساتي

دري گوټيزه نقشه

فرانسه کې د اروپا د برونزي پېر درې گوټيزه ډبرينه نقشه موندل شوېڅېړونکو ويلي، د برونزي پېر يوه ډبرينه لوحه تازه کشف شوې ده، چې ښايي په اروپا کې دا تر ټولو لرغونې درې گوټيزه نقشه وي. لومړنۍ ډبرينه لوحه چې ۲ پر ۱،۵ مترو کې وه، په ۱۹۰۰ کال کشف شوه، بيا په ۲۰۱۴ کال د فرانسې د يوې کلا په ځمکتل کې بله کشف شوه. هغو لرغونپوهانو چې د ۴ زره لرغونتوب لرونکو ډبرينو کيندنو ډولونه يې څېړلي، ويلي باوري دي چې دا ښې د لوېديځ بريټني سيمي نقشې دي.

د نړۍ تر ټولو اوږد سړک

د نړۍ تر ټولو اوږد سړک د سوط افريقا هيواد د کيفتاون ښار څخه شروع او د روسيې پر مگډن ښار ختميري - دا سړک تقريبا 22387 کيلو متره اوږدوالی لري، که چيري يو تاسو پر نوموړي سړک هره ورځ 8 ساعته تگ وکړي نو تقريبا په 587 ورځو کې به ورسيرئ، ددې صفر په اوږدو کې به تاسو تر 17 هيوادونو تيريرئ او همدارنگه د کال د 4 فصلونو ليدل به هم تجربه کړئ، پر دې سړک د ټلو لپاره هيڅ ډول کښتۍ يا هم هوايي ځواک ته ضرورت نسته ځکه چې د سيندونو لپاره لوی پلونه ورته جوړ سوي دي .

د انسان د بدن په اړه حيرانوونکي معلومات

ساينسي څيړونکي وايي چې د انسان منځنی عمر 70 کاله لري، چې په دغه وخت کې 13 کاله خبرې کوي. 6 کاله خواړه، 23 کاله ويديري (خوب کوي). په منځني ډول انسان سلگونه ټټه خواړه خوري، که د انسان وزن نږدې 70 کيلو وبلل شي نو انسان به تر نږدې تر 1300 ټنه ځله پورې غذا خورلي وي. په 24 ساعته کې هر انسان 1000 لېټره هوا تنفس کوي، نو په کلني به هر انسان 9,332,137,500 لېټره هوا تنفس کړي وي. همدارنگه د انسان زړه په يوه دقيقه کې تر له 80 تر 100 ځله پورې غورځي، نو ويلاى شو چې د انسان زړه په ټول ژوند کې 2 ميليارده او 58 ميلیونه ځله غورځي. د انسان په سترگو کې 576 ميکاپيکسله کېمري دي، چې په يوه ثانيه کې 130,000 عکسونه اخېستلاى شي او د انسان په بدن کې تر ټولو چټک غړی هم سترگه ده چې په يو وخت د 10 زره عکسونو ترمنځ توپير کولاى شي، خو کوچني ماشوم تر 6 مياشتو کې هر څه تور او يا سپين معلوميري. انسان يوازنی په پښو ولاړ مخلوق دی چې په منځنی توگه په ورځ کې 20 زره، په کال کې 70 ميلیونه او په ټول ژوند کې 500,000,000 سوه ميلیونه گامونه اخېستلاشي، چې کولاى شي تر سپورمۍ پلى

تگ وکړي او کولای شي 9 ځله د ځمکې پر کره راوگرځي. د انسان پر پوستکې هره گړی (ساعت) 30 میلیونه میکروبونه کښېښي، چې نږدې 29 میلیونه یې وژل کيږي. او ورورسته له 2 ساعتونو یې یوازې 7 زره پاتېږي. د انسان بدن کولای کولای شي چې نږدې تر 45° درجو تودوښي پوري زغملای شي، او په تدریجي ډول کولای شي په فضا کې تر 150° درجو پوري تودوښه وزغمي. او همدارنگه انسان کولای شي تر 27° درجو کښته د سړښت درجه وزغمي.

د اوبنکو په اړه حیرانوونکي معلومات؛

"اوبنکي" د انسان له سترگو په طبیعي توگه دوه ډوله اوبنکې د غم او ډېرې خوښۍ په وخت کې بهیږي. د ننني پرمختللي ساینس (**Anthropology** علم البشريات) څانگې څېړونکي وايي چې دا طبیعي خبره ده چې د انسان له سترگو اوبنکې د غم او یا خوشحالی پر وخت بهیږي، خو دا بهېدل بیا توپیر لري، دوی له زیاتو څېړنو ورورسته معلومه کړې چې دا اوبنکې انسان په دماغ کې (هایپو تهيلمس) برخې څخه د (ایمبریکل سیستم **Ambrical Sistem**) په اساس له سترگو څخه بهیږي. خو دا د اوبنکو بهېدنه بیا ډېره جالبه ده، کله چې تاسو خوشحاله شئ او له سترگو مو اوبنکې راځي، نو لومړی اوبنکه مو دسترگو د بڼې (راسته) طرف څخه روانېږي خو کله چې تاسو د غم له لاسه ژاړی، نو ستاسو لومړی اوبنکه د سترگو له (چپ) طرف څخه راوښيږي.

«راسته اوبنکې د سترگو له بڼې او د غم اوبنکې د سترگو له چپ طرفونو څخه لومړی بهېدل پیلوي.» خو دلته یو بل څه ډېر حیرانوونکي دي

الله تعالی دقرانکریم په دوو آیتونو کې فرمایي:

فَأَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ [سُورَةُ الْوَاقِعَةِ : 8]

وَأَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ [سُورَةُ الْوَاقِعَةِ : 9]

ژباړه: د بڼې لاس خاوندان، د بڼې خاونده څومره ښه دي،

د کین لاس خاوندان، د کین لاس خاوندان څومره بد او سپک دي.

په دې دوو آیتونو کې یو ستر پټ راز نغښتی دی، دلته الله تعالی یو ستر حقیقت بیان کړی دی، هغه داسې چې په دې آیتونو کې الله عزوجل د آخرت په سخته د عملنامو د ورکړي خبره کړې، الله تعالی فرمایي د آخرت په ورځ به هغه کسان چې عملنامې په راسته (بڼې) لاس ورکول شي، نو هغوی به ډېر زیات خوشحاله وي، ځکه دا نو تر ټولو خوښیو لویه خوښي ده، نو ښایي دلته د نېکبخته انسانانو تر سترگو د ډیرې خوښۍ اوبنکې راشي او د خوشحالی

اوبنکي خو دساینس له مخې د سترگي له راسته طرف څخه لومړی روانیږي، یعنی چې کله انسان عملنامه په راسته لاس ورکړل شي، نو د سترگي له راسته (بني) طرف څخه به یې د خوښۍ اوبنکي هم و بهیږي. اوبدبخته انسانان خو به له لویې تباهی سره مخ شي، هغوی به هر رنگه ژراگاني او آوزاونه کوي، د نجات کړیکي به یې تر خوله وځي، خو دالله د لښکرو (ملائکو) له لورې به د جهنم سوځونکي کندي ته ورغورځول شي، په هغه وخت کې به دوی زیات خفه وي ځکه عملنامه به په چپ لاس ورکړل شي، نو د ساینس له مخې د غم، خفگان، افسوس او آرمان اوبنکي د سترگو له چپ څخه لومړی بهیږي، په دې وخت کې به دبدبخته انسانانو د سترگو له چپو اړخونو څخه د غم او آرمان اوبنکي هم و بهیږي، خو هیڅ کومه گټه به ورته ونکړي.

د دوزخ د (7) طبقو په اړه معلومات؛

"دوزخ" هغه ځای چې الله جل جلاله د خپلو سرکښه بندهگانو لپاره له داسې سخت عذاب څخه تیار کړی، چې انسان یې په دې نړۍ هیڅ تصور هم نشي کولای، دوزخ اووه طبقې لري، په هره طبقه کې به یې دهغې وړ کسان غورځول کیږي.

① په لومړۍ طبقه کې به مسلمان گناهکاران اچول کیږي.

② په دویمه طبقه کې به عیسویان اچول کیږي.

③ په درېیمه طبقه کې به یهودان اچول کیږي.

④ په څلورمه طبقه کې به "اور پرستان" اچول کیږي.

⑤ په پنځمه طبقه کې به د "لمر او سپوږمۍ" عبادت کوونکي اچول کیږي.

⑥ په شپږمه طبقه کې مشرکین اچول کیږي.

⑦ په اوومه تر ټولو لاندېنۍ او سخته طبقه کې به منافقین او ملحدین اچول کیږي

ددوزخ (جهنم) هره طبقه له یو بل څخه له پېر سخته او له درناکه عذابه ډکه ده. ددوزخ د اوو طبقو بیان حضرت جبرائیل "ع" زموږ ستر لارښود حضرت محمد مصطفی صلی الله ته وکړ، جبرائیل ع له اوومې طبقې ورته را پیل کړه، کله چې لومړۍ طبقې ته ورسېده، نو جبرائیل علیه السلام غلی شو، حضرت محمد صلی الله ورته وویل ولي غلی شوي، جبرائیل ع ورته وویل چې په لومړۍ طبقه کې به ستا د اُمت گناهکاران اچول کیږي، ددې خبر په اورېدو حضرت محمد علیه وسلم سخت غمجن او خفه شو، درې ورځې یې له هیچا سره خبرې نه کولې، یوازې به جومات ته لاړ، او له هغه ځایه کور ته هم نه تللی او یوازې به بېرته خپلې حجرې

ته ستون شو، ډېره خفه او غمجن و، صحابه کرام رضی الله عالی عنهم هم حيران و چې په حصرت محمد صلی الله علیه وسلم څه وشول، ستر لارښود صلی الله علیه وسلم به یوازې په خپله حجره کې سر په ژړا او سخت غمجن و، الله جله ته یې زاری کولې چې زما اُمت ددوړخ له عذابه وساته، په درېیمه ورځ پر سجده په ژړا پروت و، چې الله جله زیری ورباندې وکړ،

«وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَىٰ» ژباړه: او ډېر ژر به ستا رب تا ته دومره درکړي چې ته پرې خوشحاله شي.

له دې سره ستر غمخوار حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم په ډېرې خوښۍ راپاڅېد، او اعلان وکړ چې ای زما امتیانو زما سره الله جله وعده وکړه چې زه به د قیامت په ورځ ستا له اُمت سره داسې معامله وکړم، چې ته پرې خوشحاله شي، نو زه تر هغې نه خوشحالیږم، چې ورورستی اُمتي می جنت ته نه وي داخل شوی. #سبحان الله ♥ څومره یو ستر غمخوار لرو، څومره ژړاگانې او فریادونه یې په دنیا کې زمونږ لپاره کړي، او د آخرت په ورځ به زمونږ او ستاسې لپاره دالله جله پر وړاندې شفاعت کوي.

♥صلی الله علیه وسلم♥

د رسول الله صلی الله علیه وسلم لیک؛

په انځور کې چې کوم لیک وینئ، دا د رسول الله صلی الله علیه وسلم هغه لیک دی چې د یوه صحابي رض په لاس د اوسني اېټالیا هېواد پلازمېنې روم ته دامپراطور قیصر "هرقل" ولېږه. دا لیک چې اصلي سند دی اوس هم د اېټالیا هېواد د روم په لوی موزیم کې (د محمد د لیک په نوم) ساتل کيږي. په سیاسي اعتبار سره دغه وخت (۶۲۹ع) کال کې دوه لویو زبر ځواکه امپراطور یو شتون درلود، چې یوه یې د "روم" او بله یې د "فارس" امپراطوري وه. چې ورورسته د (مؤته غذا) د روم پر ضد پېښه شوه. تاریخ پوهان وايي چې دا جگړه تر ټولو خونړۍ جگړه وه چې د رسول الله صلی الله علیه وسلم په ژوند کې پېښه شوه او دلته نو د روم امپراطوري تر ولکې لاندې ډېر هېوادونه مسلمانانو فتحه کړل.

یادوونه: دا لیک پخپله رسول الله صلی الله علیه وسلم ندی لیکلی، بلکې یو صحابي رض دده په لارښوونه لیکلی دی.

د نړۍ تر ټولو ويجاروونکي او گران بيه ماده

د **(Antimatter)** اينټيمېټر ماده د نړۍ تر ټولو گران بيه او ويجاروونکي ماده ده او د يوه گرام بيه يې 62 ټرېلېونه ډالره ارزښت لري چې يو گرام **(Antimatter)** ماده يې کولای شي د نيويارک ښار په بشپړه توگه ويجار کړي. اينټيمېټر **(Antimatter)** ماده د اصلي مادې ضد ده، هغه داسې چې د اصلي مادې **(matter)** پروټون مثبت او الکترون يې منفي چارج لري، خو د مادې ضد **(Antimatter)** پروټون منفي او الکترون يې مثبت چارج لري. کچيري يوه کپلو د مادې ضد **(Antimatter)** له يو کپلو مادې سره يو ځای کړل شي، نو 43 ميگه ټنه TNT انرژي به ازاده کړي، او له هغه اتم بم څخه به 3,000 ځله قوي وي، کوم چې د امريکا متحده ايالاتو د جاپان پر هيروشيما ښار وغورځاوه.

د ځينو لکۍ لرونکو سيارو په اړه لنډ معلومات

لکۍ لرونکي سيارې چې په عام توگه دغه ته لکۍ لرونکي سيارې وايي او په انگليسي کې دغه ته کوميت وايي . کوميت د لاتيني لفظ کوميتا څخه اخيستل شوي دي چې مطلب يې د اوږد وريښتانو والا دی. د لکۍ لرونکو ستورو پر ځاي دغه ته لکۍ لرونکي سيارې ويل سم دی ولي چې ددوي خواص له سيارو سره يو شان دی خو له ستورو سره نه . مثلاً په دوي کې خپله رڼا نه وي د لمر وړانگې منعکس کوي ، د دوي مقام د ستورو په تناظر کې بدل کيږي او دوي د لمر په شاوخوا څرخي . که چيرې د دوي دا څرخ د حد څخه زيات بيضوي وي نو دوي لمر ته بلکل نږدې راشي او کله بيا له پلوتو څخه لا ليرې ولاړ شي. د دوي سرعت د کيپلر قانون په مطابق د لمر څخه د فاصلي په بنياد باندې بدل کيږي . نو کله چې لمر ته نږدې وي نو سرعت زيات تيز وي او لکه څرنگه که له لمر څخه په ليرې کيدو وي نو په سرعت کې يې بدلون راځي يعنی کرار کيږي . #جوړښت يې دغه ۳ برخي ويسر ، قلب ، لکۍ د لکۍ لرونکي سيارې ماده زيات لطيف وي . نو په همدغه خاطر دلکۍ لرونکو سيارو په جسم کې ستورې په ځليدو په نظر راځي. د دوي لکۍ ډېره اوږده وي تر دغه اندازې چې د بعضي لکۍ لرونکو سيارو لکيانې په ميليونو ميله اوږدې وي . #قلب: مابينځي روښانه برخي ته وايي او سر قالب هم ورته وايي د قلب ومخته يوه ماده وي . يو وخت قلب او سر دواړو ته سر وايي ، په دغه صورت کې لکۍ وي . د لکۍ لرونکو سيارو لکيانې تل له لمر څخه د سر په مقابل کې ليرې وي که هغه لمر ته رارون وي که له لمره ليرې روان وي دځينو لکۍ لرونکو سيارو پيژندنه: [بيټهد لکي لرونکي] : دا لکۍ داره سياره جي شي بيټهد په ۱۹۶۹ م کال کې کشف سوه دا په صفر درجې د هايډروجن گاز ملفوفه مدار وو . [شوميکر ، ډيوډ لکۍ لرونکي]: دا لکۍ داره سياره شوميکر او ډيوب ايچ ليوي خاوند او ميرمن په پالومر اېزرويدي کيليفورنيا کې د دوربين په واسطه کشف کړه. [د سوفت وتتل لکۍ لرونکي]: سوفت وتتل په ۱۸۶۲ م کال کې يو لکۍ داره سياره کشف کړ او د ۱۲۰ کلونو د دور هامل

لکي لرونکي وښود مگر ددغه دور په مطابق دغه بايد په ۱۹۸۲ کي په نظر راغلی وي مگر په نظر نه راغلی ساينسپوهانو ته دا شک پيدا سو چي د ختم شوي مگر د توقع خلاف ۱۹۹۲ کي په نظر راغلی.

عجب ذنب Tail bone او ميډيکل ساينس

په تصويرونو کي د انساني مُلا په ټير کي هغه اخيرنی هډوکي ته اشاره سوي چي په حديث کي ورته (عجب ذنب) او د طبي ساينس په اصطلاح کي ورته ټيل بون (Tail bone) ويل کيږي د ساينس په وينا که د انسان مرگ په هر حالت کي ووسی که په اور کي وسوځول سی که په اوبو کي غرق سی ولو که په ځمکه کي له خاورو سره خاورى سی لاکن د هر انسان په مُلا کي ددغه (عجب ذنب) هډوکي جينيټي وجود تر لکونو او مليونو کاله پوري هم نه خاورى کيږي او نه ضايع کيږي - جديد ساينس پخپل تحقيق کي زياتوي چي د انساني مُلا په دغه هډوکي کي عجيب حکمت داده چي دغه هډوکي په انساني وجود کي د ميمورى کارډ يا (توربکس) غوندي فعاليت لري يعني په دغه هډوکي کي د انساني تخليق رازونه (DNA) قد و قامت وزن د خلياتو تعداد د ويني گروپ حتی چي د گوتو تر نښانانو پوري مکمل تفصيلات الله جل جلاله په دغه (عجب ذنب) هډوکي کي محفوظه ساتلی دي، ځکه په قرآن او حديث کي له دغه هډوکي څخه په ورځ د قيامت بيرته د انساني نسل ژوند، تخليق او تکميل ته اشاره شوی ده

الحديث : كُلُّ ابْنِ آدَمَ يَأْكُلُهُ التُّرَابُ إِلَّا عَجَبِ ذَنْبٍ مِنْهُ خَلَقَ وَفِيهِ يَرْكَبُ ۝

ژباړه : ټول د آدم اولاده به له خاورو سره خاورى شی ما سيوا د (عجب ذنب هډوکي) انسان له هغه څخه تخليق شوی او بيا به هم تخليق کيږي (په ورځ د قيامت) -

(حديث صحيح مسلم : 7604)

(راوی : حضرت ابو هريره رضی الله عنه)

الوتونکي موټر

الوتونکي موټر د دوو هوايي ډگرونو تر منځ 'په برياليتوب سره' هوايي سفر وکړايوه الوتونکي موټر يا 'فلاينگ کار' د سلواکيا نيټرا او براتيسلاوا ښارونو د دوو نړيوالو هوايي ډگرونو تر منځ په برياليتوب سره ازماينستي الوتنه تر سره کړه. ددغه موټر چي د الوتکي او دوديز موټر تکنالوژي پر مټ چمتو شوی، بي ايم ډبليو ماشين پکي ځای پر ځای شوی دی، او عادي پټرول پکي کارول کيږي. د دې موټر مؤسس پروفيسر سټيفن کلين وايي، تر زر کيلومتره پوري د ۸۲۰۰ فوټه لوړوالي په اندازه الوت کولای شي، او تر اوسه يې ۴۰ ساعته په هوا

کي تېر کړي دي. له موټر نه د الوتکې بڼې ته د بدلون لپاره دا گاډۍ یوازې دوی دقیقې او ۱۵ ثانیې وخت ته اړتیا لري

سیلوا نومي بڼه خپل زړه په بیک کي ګرځوي

۳۹ کلنه سلوا په نامه دا بڼه خپل زړه په یو بیک یا بکس کې دځانه سره ګرځی. درې کاله مخکې ددې زړه خپل فعالیت دلاسه ورکړو. د وینې د پمپ کولو پخاطر د زړه با وجود د یوې برقي بېټرۍ. موټور او پمپ په وسیله ددې بدن ته وینه پمپ کوله. که چیرې تاسو روغ او جوړ یاست نو د الله ج. شکر وکارو الحمد لله.

وروستي پیژندل شوي حیوان

د وروستي پیژندل شوي تاکاګین چې د "تاسانیا پیران" په نوم هم پیژندل کېږي دا تایلاکسین کولی شي خپله خوله 90 ° زاویه ته خلاص کړي.

هغه مرغې چې د سمساري له خولې غذا راوباسي؛

(Egyptan plaver bird) په نومي مرغې کله چې سمساره خواړه وځوري نو په غابنونو کې یې اضافي مواد بندیري، سمدستي همدا مرغې ورته راځي، سمساره خوله ورته پرانیزي، او مرغې د سمساري په خوله کې کبني، ټول مواد ورڅخه ځوري، دلته هم مرغې په نس مور شي، او د سمساري له غابنونو اضافي مواد ووځي او ډېر د آرامۍ احساس وکړي. سمساره هر هغه څه چې مخکې ورځي، له خپل ستوني یې تېروي، خو یوازې همدا یوه مرغې ته چې د سمساري په خوله کې غذا ورته رسیري او سمساره یې نه ځوري.

[سُورَةُ هُود : 6]

وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا ۗ كُلٌّ فِي كِتَابٍ مُبِينٍ
ژباړه: په ځمکه کېني هېڅ داسې کوم خوځنده ساګین (ژوندی موجود) نشته، چې د هغه روزي د الله په غاړه نه وي او د هغه په باب ونه پوهیږي چې هغه چیري اوسیري او چیري هغه سپارل کېږي. هر څه په یو روښانه دفتر کېني ثبت دي.

ډولفين «ډولفين» کبان

ډولفين کبان (ماهیان) چې ډېر زیات ځیرک او د اوږدې حافظې لرونکی حیوانات دی، د گارډین ورځپاڼې د ۲۰۰۳ م کال یوه لیکنه مې لوستله چې د امریکا په میسیسیپي ایالت کې د **Marine Mammal Studies** په نامه یوې موسسې ډولفینونه داسې روزلي و، چې کله به یې هغه تالاب ته چې دا ډولفینان پکې ساتل کېدل چا کاغذ او یا کومې خټلې ورواچولې نو ډولفین کبانو به هغه له اوبو څخه را ټولې کړي او له ځان سره یې وساتلي او چې کله به ددې ډولفینانو روزنکی راغی، هغه ته یې د خوړو په مقابل کې ورکولې، او په دې سره به یې دخپل حوض د اوبو پاکوالی ساته، خو جالبه دا وه چې د **Kelly** په نامه ډولفین به هغه کاغذونه چې حوض ته به خلکو وراچول په خپل حوض کې له یوې ډبرې لاندې پټول او هرکله به یې چې روزونکی راتللو نو هغه کاغذ به یې دوه ټوټې کاوه چې دوه ځلې پرې خواږه واخلي، د ډولفین ځیرکي په دې ځای ختمه نه شوه، یوه ورځ یې د حوض د اوبو پر سر یوه مرغی راوښووه او له ځان سره یې پټه کړه کله چې روزونکی راغی دا چې مرغی غټه وه، روزنکي یې ډېر خواږه په بدل کې ورکړل، له دې سره **Kelly** ته بل فکر په سر کې وروگرځېده، هغه دا چې کوم کبان روزونکي په خوړو کې ورکړي و، هغه یې له ځان سره وساتل او په بله ورځ یې د مرغانو د بنکار لپاره د اوبو پرس و اچول، چې مرغی پرې بنکار کړي او په دې سره به یې هغه بنکار کړي مرغی روزنکي ته ورکولې او ډېر خواږه به یې پرې کتل.

د دوبي په دښته کې د دوو جوړه زورنو جهیل!

دا بڼکلی او په زړه پورې جهیل، د دوبي په دښته کې د مینې سمبول گڼل کېږي، او په ډیرې تیزې سره یې د خلکو پام ځانته را اړولی. دا جهیل د متحده عربي اماراتو د دوبي په صحرا کې په 550000 متره مربع کې له بناري ساحې څخه لرې په دښته کې جوړ شوی، زرگونو ډولونو بوتې، 16000 ونې او په زړه بڼکلي رنگا رنگ گلونه لري. د جهیل په خوا کې په انګلیسي کې **Love** لیکل شوي، چې له هوا څخه د لیدونکو سیلانیانو پام هم را اړوي. دغه جهیل په 2018 کال کې سیلانیانو ته پرانیستل شو، چې وروسته د دوبي واکمن شیخ همدان محمد بن راشد المکتوم هم په خپل انستاګرام اکاونټ کې د دغه جهیل عکس شریک کړ.

په نړۍ کې د ځينو هيوادو قانوني معلومات

- 1- د 18 کالو څخه د کم عمر لرونکو کسانو لپاره د پيپسي څښل منع دي!
ناروي هيواد
- 2- که تر 27 کلنۍ پورته عمر ولري او بیکاره وي يعني کومه دنده ونه لري نو سمدلاسه اردو ته ليردول کيږي!
شمالي کوريا هيواد
- 3- د سگرت څکولو لپاره قانوني عمر يوازي له 15 کالو څخه لوړ دي!
مکسيکو هيواد
- 4- امريکايي موټرونه پيرودل منع دي په شمالي کوريا کې!
شمالي کوريا هيواد
- 5- هر څوک کولای شئ په جرمني هيواد کې د 14 کلنۍ عمر څخه د موټر چلولو جواز ترلاسه کړئ!
جرمني هيواد
- 6- په برما هيواد کې و فوټبال، باسکېټبال، او سينما ته اجازه نشته!
برما هيواد
- 7- له زندان څخه تښتيدل يو جرم دي چې د قانون لخوا مجازات شوي نه وي!
جرمني او ډنمارک هيوادونه
- 8- په عامو ځايونو کې ژړا کول منع ده!
کولمبيا هيواد
- 9- هر څوک بايد د کورنيو چارو له وزارت څخه اجازه وغواړئ که چېرې غواړئ چې د خپلو ورينتانو رنگ بدل کړئ!
شمالي کوريا هيواد
- 10- نيلي يا شين رنگه جامي اغوستل منع دي، ځکه چې دا رنگ د امريکايي امپرياليزم سمبول

نښه ده!

شمالي کوريا هیواد

11- د خپلي میرمنې کلیزه هیرول غیرقانوني دي.

سموا ټاپو

12- هر څوک د نوي قانون وړاندیز ورته کولی شی.

سویزرلینډ یا هم سویس هیواد

13- په جاپان هیواد کې د زیات وزن درلودل یو جرم دي او د قانون لخوا مجازات کیږي هم.

جاپان هیواد

14- هر څوک باید د یو عادي مورک د وژلو لپاره د حکومت څخه اجازې وغواړي او وروسته بیا مورک ووژنی.

هندوستان هیواد

15- د انټرنیټ کارول منعه دي ځکه چې باید لهټولو وزارتونو څخه اجازه ترلاسه کړي.

شمالي کوريا هیواد

16- د غرمې له 12 بجو وروسته د تلویزیون لیدل منعه دي.

کامپرون هیواد

17- د خپلي کورنۍ پر یو غړي د محمد، عبدالله، او یا احمد نوم ایښودل منعه دي.

برما هیواد

18- د موټر چلولو پرمهال د مایعاتو څښل منعه دي، هغه که څه هم ساده اوبه وي.

یونان هیواد

19- میرمن کولی شي د خپل خاوند نوم بدل کړي، او خاوند بیا نه شي کولی چې په خپلي میرمنې باندې اعتراض وکړي.

هالینډ هیواد

20- يوه ميرمن کولی شي له محکمې څخه وغواړي چې د خپل خاوند موقعیت وپيژني په هر وخت کې د "هرې پيښې تعقيبونکي وسيله" نصب کړي.

جنوبي افريقا هيواد

وزر لرونکي مرمي

دا مرمي يو ډول وزرې لري چې په نس او ځيگر کې په لگېدو د انسان د ژوندي پاتې کېدو چانس صفر ته رسوي. ځکه ددنه ډېر زيات او لوی زخمونه رامنځته کوي. او که په لاس يا پښه کې ولگېږي، نو حتماً بايد هغه اندام غوڅ کړل شي - لکه څنگه چې د بڼې لاس په تصوير کې بڼکاري- ځکه نور د جوړېدو نه وي. په دغو مرميو په تېرو ۱۰ مياشتو کې تر ۵۰۰ غزه يي فلسطينيان وژل شوي او تر ۳۰ زرو پورې تپيان شوي. په تپيانو کې اکثرو خپل اندامونه له لاسه ورکړي دي. او حيرانوونکې دا ده چې نړيوال يې په عمومي نړيواله مېډيا کې په اړه هېڅ هم نه اوري او نه يې لولي، ځکه دغه مېډيا يې په اړه له سره راپور نه ورکوي. او که يې ورکوي نو يوطرفه او له واقعيتونو ليرې وي.

په امريکا کې پوليس په دري ورځو کې قاتل نه شي نيولای

که چيرې تاسو د امريکا په متحده ايالاتو کې يو څوک ووژني نو په 3 درو چانسونو کې 1 يو چانس شته چې پوليس ستاسې قاتل ونيسي . د يوې سروې لمخې د 1960 م کال راهيسې 200000 دوه لکه د وژني قضیې تر اوس مهاله پورې ندي حل شوي او نوموړي وژونکي آزاد گرځي .

د مرغیو گټه

په کال 1958م کې دچين واکمن مشر خپل ملت ته امر وکړ، چې موسمي مرغان د دې ټول ووژني؛ ځکه دوی د ځمکې حاصلات خوري او د زراعت محصولات کموي. د مشر د امر نه وروسته بزگرانو به په زرهاو موسمي مرغان ووژل او چاچې ډېر مرغان وژل هغوی به په انعامونو نازول کېدل. هغوی ته دملې اتلانو لقبونه هم ورکول کېدل. څه وخت وروسته دچين ټولو اطرافو کې ملخان زيات شول، هغه ملخان چې مرغانو به خوړل، ملخان دومره زيات شول چې يوه غميزه يې جوړه کړه، دکرهني ټول محصولات ملخانو وخوړل، تردې چې په کال 1961م په چين کې لويه لوږه رامنځته شوه او 15 ميليون انسانان د لوږې نه مړه شول. دا گومان مه کوه چې د چانه د رزق قطعه کولو يا کمولو سره ستا رزق به زياتیږي او ژوند به دې بڼه شي، دټولو انسانانو رزق په تقدير کې تقسيم شوی هرچا ته دخپل قسمت په اندازه رسیری. کېدای شی د کوم کس نه چې ته رزق قطع کوي، هغه ستا نه لوی لوی بلاگاني او شر دفع کړي او ته ورباندې نه پوهیږی.

د خوشالی نړيوال راپور!

افغانستان تر ټولو غمگین او فنلنډ بیا تر ټولو خوشحاله هېواد دی. نړۍ کې د خوشالی کلنۍ راپور چې د ۱۴۹ هېوادونو له وگړو پوښتنې سره جوړ شوی، او ملگرو ملتونو هم په کې ونډه لرله، یو ځل بیا فنلنډ د نړۍ تر ټولو خوشال هېواد اعلان شوه. دا څلورم پرلپسې کال دی، چې فنلنډ د نړۍ هېوادونو کې د خوشاله هېواد ځای خپلوي. له فنلنډ وروسته ډنمارک، ایسلنډ، سویس او هالنډ د نړۍ د تر ټولو خوشالو ملتونو جدول کې په ترتیب سره تر پنځمې درجې پورې راغلي دي. نیوزیلنډ بیا یواځنې ناروېایي هېواد دی، چې دې ډلبندي کې په لسو هېوادونو کې اول ځای گټي. افغانستان هم په دې ډلبندي کې شتون لري، خو تر ټولو وروستی. خدایه! سوله راو له

د نړۍ تر ټولو کوچني هېواد

د #واتیکان هېواد ټول نفوس (۸۰۲) اته سوه دوه تنه دی! ټول ۱۳۵ سرتېري لري، چې د ددې هېواد د مشر (پاپ) ساتنه کوي، دا ټول عسکر نارینه دي، د سوئیس اردو لخوا روزل شوي، او له 174 سانتي مترو څخه لوړ دي. واتیکان وسله وال ځواکونه نه لري، نظامي دفاع یې د ایټالیا مسؤلیت دی. په واتیکان هېواد کې طلاق ممنوع ده، او د بنځو لپاره هلته کار هم غیر نا ممکن دی، یوه لاره شتون لري هغه دا چې یوه عادي مېرمنه به د سوئیس نظامي گارد سره واده کوي. د سوئیس نظامي گاردانو په لیکو کې یوازې مجردان نیسي. د واتیکان ښار له پلورنځیو مالیه نه اخیستل کېږي نو په همدې دلیل یې قیمتونه په سلو کې ۲۵ سلنه تیب وي. هر کال شاوخوا 5 ملیونه ګرځندویان واتیکان ته ورځي، او سیلانیان پدې هېواد کې د عایدو تر ټولو مهمه سرچینه ده.

د بنیښي ساحل کالیفورنیا | Glass Beach California:

د سیند غاړه یا ساحل په ټوله نړۍ کې د تفریح او طبیعي مناظرو له بهترینو ځایونو څخه شمېرل کېږي، خو په نړۍ کې ځینې داسې ساحلونه یا د سیند غاړې هم شته چې له معمول نه وړ ها خوا د نورو بېلو ځانګړنو درلودونکي دي. له همدغو ساحلونو څخه یو هم د کالیفورنیا (امریکا) ګلاس بیچ یا بنیښه یي ساحل چې د خپلو رنګارنګ او شفافو سمندري تیرو له امله مشهور دی.

لاملونه: کانچ یا سمندري تیږې هغه وخت په وجود کې راځي کله چې سمندر ته غورځېدونکي د بنیښي مختلف شیان لکه بوتلونه، د فابریکې ضایع شوي بنیښي او داسې نور د سمندر په تلو کې د اوبو له حرکت سره سم اوږي را اوږي او پېچل کېږي/تاوېږي نو د دغو بنیښو تېږې څوکې ختمېږي او ګرد و بنویه شکل اختیاروي. دغسې سمندري تیږې د سیند له څپو سره ساحل ته رسېږي، د کالیفورنیا په بنیښه یي ساحل کې د دغو مقدار په نړۍ کې تر ټولو زیات

دی. دغه سمندري بنیښي د عامو سمندري تیرو په مقابل کې یو ګرانیه شى دی چې په بېلابېلو جواهراتو کې کارول کېږي.

سیاحت: په ژمي کې د هرې ورځې په حساب سره له ۱۰۰۰ څخه نیولې تر ۱۲۰۰ پورې سیلانیان دغه ساحل ته ورځي، له دغه ځایه د بنیښو او تیرو د وړلو اجازه نشته خو زیاتره سیلانیان د دغو لارښوونو پروا نه ساتي چې له امله یې د دغو بنیښو په مقدار کې کموالی روان دی.

د امریکا په متحده ایالاتو کې شني اوبه

شني اوبه په امریکامتحد ایالاتو کې د سیند شنو اوبو خلک حیران کړه. د نړیوالو میډیا راپورونو په وینا، کله چې د شیکاګو اوسیدونکي سهار له خوبه راویښ شول، دوی په سیند کې شني اوبه ولیدلې، چې دوی یې حیران کړل. د شیکاګو سیند د اوبو رنگ هر کال د مارچ په ۱۷ بدلېږي، مګر داخل یوازې د مارچ په ۱۴ دا صحنه ولیدل شوه. ښاریانو په انټرنیټ کې د شین سیند عکسونه او ویډیوګانې شریکې کړې، په کوم کې چې اوبه په روښانه ډول شني لیدل کېږي. د متحده ایالاتو د رسنیو راپورونو په وینا، د عیسوي مذهبي ورځې، ایس ټي پیټریک ورځې په مناسبت هر کال داوبو رنگ شین کوي. د راپور په وینا، دغه کلتوري دود له ۱۹۶۲ راهیسې په شیکاګو کې لمانځل کېږي. سربکال د شیکاګو ښاروال د مارچ په ۱۴ نیټه سیند اوبه شني کړي ترڅو ښاریان حیران کړي.

که څه هم لیکنه اوږده ده خوډیره جالبه ده!

د ستورو پیژندونکو او پوهانو یوه نړیوال ټیم د یوې نوې ځلانده (TOI-1231b) سیارې د پیژندلو خبر ورکړی، د دوی په وینا چې د دې سیارې ځینې ځانګړنې لکه د تودوخي درجه ځمکې ته ورته دي. د ځینې راپورونو له مخې د دېجیاتو په وینا د دې ټیم په واسطه کشف شوې سیاره چې TOI1231b نومېږي، دوی باور لري، چې دا سیاره به د ډېرو د پام رارولو وړ وګرځي؛ ځکه له ځمکې سره ورته والي لري او انعطاف منونکي برخه به یې په راتلونکي کې ډېره تر څېړنو لاندې ونيول شي. دا سیاره د NLTT سره کوتوله په نوم ستوري څخه تاویږي، چې له لمر څخه ډېره یخ ده. دا سیاره د (sub- Neptune) په نوم یادېږي، ځکه چې له نیپتون څخه کوچنی او له ځمکې څخه لویه ده. اوسمهال په دې باور نه لرو، چې لومړی درجه کې به د تیرو له یوې سیارې سره مخ یو، نو د دې له پاره د ځمکې وریځې په نظر کې نه نیول کېږي، خو د دې سیارې پیدایښت به د پوهانو له پاره د لازياتو معلوماتو د پیدا کېدو موقع برابرې کړي. د دې ډلې له پوهانو څخه (دیانا دراګومیر) وايي، چې د TIO-1231b سیارې ته په کتو سره مخکې له دې چې و وایو دا یوه د تیرو سیاره ده، بیروننۍ برخه یې د پام رارونې وړ ده، چې د دې برخې ترکیب او لویوالی تر اوسه نه دی معلوم شوی. دا سیاره

کېدای شي، چې بیروننی برخه یې ډېره هایروجن، هایروجن هلیم وي یا د اوبو د بخار متراکمه برخه هم ولري. د سیارې د جوړښت دا بېلا بېل ډولونه د پیل د ټکي یوې ځانگړې برخې ته اشاره کوي او د دې امکان ستورو پېژندونکو ته برابروي، چې د سره کوتوله ستوري او لمر د شاه او خوا سیارو ترمنځ توپیر ته متوجه شي. د هابل فضايي تلسکوپ څېړنې هغو پوښتنو ته ځواب وایي، چې په راتلونکي کې مور ته پیدا کېږي او د جیمزوب فضايي تلسکوپ به د دې سیارې د جوړښت په اړه دقیق معلومات وړاندې کړي. د TOI1231b د سیارې د کشفېدو لامل د هغه د ستوري اندازه ده. پوهان چې کله د فضا عمق ته نظر کوي، د هغو لاملونو پر اساس چې سیارې پر ستورو تاثیر لري، دوی په ډېرې اسانۍ سره کولای شي، چې سیارې د کوچنیو ستورو په مدار کې کشف کړي. په دې برخه کې د نیپتون د سیارې لاندې یوه کوچنی سیاره چې له یوه فرمز ډوله ستوري څخه تاویري، چې له خپل ستوري څخه د تېریدو په وخت کې یو لوی سیوری پر هغه غورځوي، چې بیا په ډېر دقت سره یوه سیاره پېژندلای شي.

د ایتالیا په روم ښارکي Appian way سړک

. دا سړک 530 کیلومتره اوږدوالی لري؛ د حیرانتیا خبره داده چې دا سړک دعیسی (ع) له زوکړې څخه 312 کاله مخکې چې له نن څخه 2321 کلونه کېږي جوړ شوی او نن هم استفاده ورڅخه کېږي. تاسي مو خپل سړکونه وگورئ چې پرون مو جوړ کړي، څه حال یې دی او په څه حال مو کړي دي؟

د فیسبوک کمپني په اړه یو ځنده ونکي راز

نن سبا که یوې خبرې ته متوجه شوي یاست، نو د هر چارواکي، فلمي و هنري ستوري نیولي تر عام وگړي به د ټولنيزي رسني فیسبوک د بنديدلو یا ځيني پوستونو ردولو څخه سرټکوي، چې هر څوک یې بېلا بېل لاملونه ذکر کوي. راځئ نن هم درسره د ورته شکایاتو څخه یو په زړه پورې خبر شریکوو. ځيني 'پياز' عام دي او ځيني پياز ممکن فیسبوک لپاره خورا ښکلي وي، چې دوی اجازه نه ورکوي په خپل پلیټ فارم کې یې پوست شي. په دې وروستيو کې د کانادا یو پلورنځي یوې نوي موضوع ته پام اړولی؛ کله چې یې په ټولنيزو رسنيو فیسبوکپاڼه د خپل پلورنځي لخوا ځړول شوی اعلان لري شو، دا ځکه چې د دې اعلان انځور د پيازو و، چې د فیسبوک لپاره خورا زړه راښکونکي وو، چې په وجه یې سترگې یا نظر خیره کېده. وروسته له دې پېښې څرگنده شوه، چې فیسبوک د یوې اعلاميې په خپرولو سره ښښه غوښتي او ویلي یې دي، چې دا یې په اتومات ټیکنالوژي کې د غلطۍ له امله شوي. په کانادا کې د «والا والا» نومي پلورنځي د خپلو محصولاتو د اندازې او په ذائقه لرونکو خوړو خورا

مشهور دی. یاد پلورنځی وايي چې د دوی په استازیتوب په خپور شوي اعلان کې ، دوی په یوه توکری کې ځینې پیاز په داسې شکل اېښي وو، چې تر څنګ یې یو پرې یا مات شوی پیاز هم اېښی و. د پلورنځي مدیر وايي، کله چې یې د فېسبوک د اعلان ردولو لامل وموند، نو د فېسبوک پدې پرېکړه او د انځور د لېرې کولو په غوښتنه د حیرانتیا تر څنګ خدا هم راتله ، نوموړي د عکس پوست کولو او په ټولنیزو رسنیو کې د فېسبوک لخوا د لیرل شوي پیغام په اړه فېسبوک ته عریضه یا هم د ورپېښي ستونزې د حل غوښتنه هم وکړه فېسبوک بي بي سي ته ويلي، چې ستونزه د دوی د اتومات ټیکنالوژۍ له امله رامنځته شوې، ځکه چې دا په خپل پلټنيز فارم کې د «عريانيت/ لوڅوالي» خپرولو مخه نیسي. فېسبوک وايي، چې دوی دا اعلان بیرته نیولی او دوی په دې مسله شرمنده هم دي. نن سبا که یوې خبرې ته متوجه شوي یاست، نو د هر چارواکي، فلمي و هنري ستوري نیولي تر عام وگړي به د ټولنيزي رسنی فېسبوک د بندیدلو یا ځینې پوستونو ردولو څخه سرتېکوي، چې هر څوک یې بېلا بېل لاملونه ذکر کوي. راځئ نن هم درسره د ورته شکایاتو څخه یو په زړه پورې خبر شریکوو. ځینې 'پیاز' عام دي او ځینې پیاز ممکن فېسبوک لپاره خورا ښکلي وي، چې دوی اجازه نه ورکوي په خپل پلټنيز فارم کې یې پوست شي. په دې وروستیو کې د کاناډا یو پلورنځي یوې نوي موضوع ته پام اړولی؛ کله چې یې په ټولنيزو رسنیو فېسبوکپاڼه د خپل پلورنځي لخوا ځړول شوی اعلان لري شو، دا ځکه چې د دې اعلان انځور د پیازو و، چې د فېسبوک لپاره خورا زړه راښکونکي وو، چې په وجه یې سترګې یا نظر خیره کېده. وروسته له دې پېښې څرګنده شوه، چې فېسبوک د یوې اعلاميې په خپرولو سره ښنه غوښتي او ويلي یې دي، چې دا یې په اتومات ټیکنالوژۍ کې د غلطۍ له امله شوي. په کاناډا کې د «والا والا» نومي پلورنځی د خپلو محصولاتو د اندازې او په ذائقه لرونکو خوړو خورا مشهور دی. یاد پلورنځی وايي چې د دوی په استازیتوب په خپور شوي اعلان کې ، دوی په یوه توکری کې ځینې پیاز په داسې شکل اېښي وو، چې تر څنګ یې یو پرې یا مات شوی پیاز هم اېښی و. د پلورنځي مدیر وايي، کله چې یې د فېسبوک د اعلان ردولو لامل وموند، نو د فېسبوک پدې پرېکړه او د انځور د لېرې کولو په غوښتنه د حیرانتیا تر څنګ خدا هم راتله ، نوموړي د عکس پوست کولو او په ټولنيزو رسنیو کې د فېسبوک لخوا د لیرل شوي پیغام په اړه فېسبوک ته عریضه یا هم د ورپېښي ستونزې د حل غوښتنه هم وکړه. فېسبوک بي بي سي ته ويلي، چې ستونزه د دوی د اتومات ټیکنالوژۍ له امله رامنځته شوې، ځکه چې دا په خپل پلټنيز فارم کې د «عريانيت/ لوڅوالي» خپرولو مخه نیسي. فېسبوک وايي، چې دوی دا اعلان بیرته نیولی او دوی په دې مسله شرمنده هم دي.

تيز رفتار الوتونکي

(پارټيلډ گاتويد) چې ډيرې جالبه ځانگړنې لري، دا مرغان د ډير سرعت او خوب له امله په جيت او دوه پيلوټه الوتکو باندې هم مشهور دي. د سپټمبر د مياشتې په نيمايي کې خپل کلنی 7700 ميله سفر له الاسکا څخه پيل کوي او د همدې مياشتې په 27 تاريخ او ځينې نور آن په 24 باندې خپل ځان نيوزيلنډ ته رسوي، دوی دا ټول مسير نه بنکته کيږي، او خوب په خاص ډول سره کوي، چې يوه خوا مغز يې ويده او بله خوا يې فعال وي، او کله چې هغه فعال شي، بله خوا بيا خوب کوي له همدې کبله ورته دوه پيلوټه الوتکې هم وايي. کيدای شي سوال در سره پيدا شي چې خوراک څنگه کوي؟ دوی مخکې د سفر له پيل کيدو خپل ځان آماده کوي او د بدن زياتره برخې يې کوچنۍ کيږي، ترڅو وزن يې کم شي او خوراکه يې په ډيره اندازه په وازده باندې بدلوي، چې د سفر په ترڅ کې ترې استفاده کوي.

د لمر د تودوخي اندازه؛

"لمر" دومره گرم دی چې که چيرې د ستني د سر په اندازه يوه کوچنۍ زره يې په ځمکه کېښودل شي، نو مور د 145 کېلو متره ليري واټن څخه ووژني. د ساينسي څېړنو له مخې د لمر د سطحې (د لمر د مخ) د تودوخي درجه نږدې 5500° سانتي گراد ته رسيږي، خو د لمر د هستې (يعني د لمر د منځنۍ برخې) د تودوخي درجه بيا نږدې $15,000,000^{\circ}$ ميليونه سانتي گراد ته رسيږي. همدارنگه د لمر د اتموسفير تودوخه هم ميليونونو سانتي گراد درجو ته رسيږي، خو حيرانتيا داده چې دلته د لمر د سطحې او اتموسفير د تودوخي ترمنځ ولې دومره لوی توپير دی، په دې اړه وروستيو ساينسي څېړنو ثابته کړې چې د لمر پر سطحه «Nanoflares» په نوم لويې چاودنې رامنځته کيږي، دا چاودنې د لمر د اتموسفير د زيات تودبنت لامل گرځي، ځکه کومې چاودنې چې د لمر پر سطحه رامنځته کيږي د هغو پلاسما او انرژي په زياته بڼه د لمر اتموسفير ته انتقالوي، نو ځکه يې د لمر د اتموسفير د گرمبنت درجه ميليونونو سانتي گراد ته رسولي ده.

د پخوانيو عربانو لاس تجربې

- 1- له هغه ځايه اوبه وڅښئ چې آسان يې ځني څښي، ځکه آسونه هيڅکله خرابي اوبه نه څښي.
- 2- د خوب بستره مو پر هغه ځای هواروئ چې پيشياني/پيشوگاني هلته ويديږي، ځکه د پيشيانو راحت خوښيږي.
- 3- هغه مېوې وخورئ چې چينجيانو لمس کړي وي خو ورننوتلي نه وي، چينجيان تل په هغو مېوو پسي گرځي چې تر حد ډېري پخې سوي وي.
- 4- درختي/ وني مو په هغه ځای کې کښېښوي چې سارايي مورکان يې کني، ځکه دوی تل په حاصلخېزو مځکو کې ژوند کوي.
- 5- کور مو پر داسې يوه مځکه جوړ کړئ چې ماران ژوند پر کوي، ځکه ماران تل پر داسې مځکو ژوند کوي چې هغه د زلزلو او مځکي ښويدلو پر وړاندي مقاومت ولري.
- 6- د اوبو څاهگاني مو په هغه سيمو کې وکنئ، چېرې چې مرغی له گرمی څخه پټيږي، ځکه مرغی په هغه ځای کې ژوند غوره کوي چېرې چې اوبه لنډې او نيژدې وي.
- 7- هغه وخت ويديږئ او هغه وخت راويښيږئ چې مرغی خوب ته ځي او راويښيږي، دا برياليتوب ته ترټولو لنډه لار ده.
- 8- ډېر سبزيجات خورئ، بيا به د ځنگل د حيواناتو غوندي قوي پښي او کلک زړونه لري.
- 9- هرکله چې وخت او موقع ولري اوبو ته ځان ورغورځوئ او لامبو وهي، ځکه تاسي به پر وچه داسې ياست لکه د اوبو ماهيان.
- 10- هرڅومره چې کولای سئ آسمان ته گورئ، ځکه افکار به مو تل روښانه او پاک وي.

فهرست

2 ..... سریزه

3 ..... آیا زحل سیاره پیژنی؟

4 ..... د نری تر ټولو چټل سری

5 ..... ویتامین بی دوه (Vitamin B2) Riboflavin

6 ..... ##طبیعی_درمل_انکور_پیژنی!

6 ..... د نری تر ټولو کوچنی کیمره

6 ..... په سمندر کې روښانه ستوري؟

6 ..... د گوگل کمپنی په اړه

7 ..... د غوماشي ډپر حیرانوونکی جوړښت؟

8 ..... د سترگو شاوخوا تور داغونه لاملونه

8 ..... د هکی حیرانوونکی گټي

8 ..... د نن نری تر ټولو ظالم انسان وپیژنی

9 ..... د گنیو د اوبو له کټو خبر یی؟

9 ..... د غابنو د درد اسانه درملنه

11 ..... د شپي لخوا په رڼا کې خوب کول دماغ ته نقصان رسوي!

11 ..... د شاتو مچی په اړه خوندور معلومات

11 ..... چین درستی نری ته وریا انټرنیټ ورکوي

12 ..... تاسو پوهیږی!

12 ..... انسان ارزښت

12 ..... د هلمند د باسټن ښارگوټي په اړه جالب معلومات؟

13 ..... د الاسکا هیواد ښار

13 ..... آیا پوهیداست؟

13 ..... انټی بیوټیک درمل (میکروب ضد درمل)

16 ..... امازون_خنګل | د نری یو تر ټولو لوی خنګل!

16 ..... *-لاندې کرنې مو دوینی فشار کموي او منظموي.*

16 ..... د_قران_کریم_په_اړه_په_زړه_پوري_معلومات

19 ..... مهمی او گټورې سپارښتنې:

20 ..... دمومن معناء

20 ..... د مویایل زیان

20 ..... کمپیوټر ساینس یعنی څه؟

25 ..... په قرانکریم کې د سترګې په اړه پټ راز ۱۴۰۰ کاله وروسته کشف شو؛

26 ..... په درې دقیقو کې د غابنو ښکلا تر ټول اسانه لار

26	..... انسان له جنگه کرکه لري
26	..... عجيبه او درد ناکه قيصه
27	..... «جالب سوالونه اودهغوی جوابونه»
29	..... سپي ولي وفادار دي
29	..... د بهلول دانا يو عجيبه قيصه
30	..... جالبي، خبری
32	..... نه ختميدونکي گناه
33	..... دوه شيان چي زياتوالی يي انسان د تباهی کندي ته ورلی شي!
33	..... د يو ډاکټر پوښتنه
33	..... د اوبو خرس
33	..... د نری تر ټولو کوچنی تفنگچه
34	..... د يو حبشي غلام حيرانونکي قيصه
34	..... د شيطان مرسته
35	..... دري گوټيزه نقشه
35	..... د نری تر ټولو اوږد سرک
35	..... د انسان د بدن په اړه حيرانونکي معلومات
36	..... د اوبنکو په اړه حيرانونکي معلومات؛
37	..... د دوزخ د (7) طبقو په اړه معلومات؛
38	..... د رسول الله ﷺ ليک؛
39	..... د نری تر ټولو ويجاړونکی او گران بيه ماده
39	..... د خينو لکی لرونکو سيارو په اړه لنډ معلومات
40	..... عجب ښب Tail bone او ميډيکل ساينس
40	..... الوتونکي موټر
41	..... سيلوا نومي پنځه خپل زړه په بيک کي گرځوي
41	..... وروستي پيژندل شوي حيوان
41	..... هغه مرغه چي د سمساري له خولي غذا راوباسي؛
42	..... ډالفين «ډولفين» کبان
42	..... د دوبي په دښته کي د دوو جوړه زورنو جهيل!
43	..... په نری کي د خينو هيوادو قانوني معلومات
45	..... وزر لرونکي مرمي
45	..... په امريکا کي پوليس په دري ورځو کي قاتل نه شي نيولاي
45	..... د مرغيو گته
46	..... د خوشالی نړيوال راپور!

46	..... د نړۍ ترټولو کوچني هیواد
46	..... د بښینې ساحل کالیفورنیا Glass Beach California :
47	..... د امریکا په متحده ایالاتو کې شني اوبه
47	..... که څه هم لیکنه اوږده ده خوږه جالبه ده!
48	..... د ایټالیا په روم ښار کې Appian way سړک
48	..... د فیسبوک کمپنۍ په اړه یو ځنده ونکې راز
50	..... تیز رفتار الوتونکي
50	..... د لمر د تودوخې اندازه؛
51	..... د پخونیو عربانولس تجربې

د ليکوال پېژنه

نوم يې سهيل احمد د پلار نوم يې رحمت الله دشينووارو ولسوالۍ د ده بالا اوسيدونکی . په ۱۳۸۶ کال دجدي دمیاشتی په ۱۵ نیټه زيږيدلی دی لومړنی زده کړي يې داستقلال عالي لیسې کې وکړي بیا د نقل مکان له امله د عبدالرحيم نيازي بنوخي ته خان تبدیل کړ متوسطه زده کړي يې د عبدالرحيم نيازی لیسې کې وکړی خو دیوی ستونخی له امله بیا د عبدالوکيل عالی لیسې ته تبدیل شو او لیسې يې هلته پای ورسوله او همدارنگه په کمپوټر کې هم تر ډیره مهارت لري او د خپلو ځینو کتابونو ایډیټ هم کړي

السلام علیکم ورحمت الله وبرکاته

دغه کتاب کې ځینې غلطیاني اصلاح شوي مگر انسان بیا هم کمزوري دي که چیرې کومه غلطی ولیدل شوه نو دغه واتسپ شمیرې سره په اړیکه کې شی یا هم د غلطی عنوان میسیج کړئ ترڅو يې بیرته اصلاح کړو .

والسلام

0787234821

سهيل احمد «صفدری»

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**